

Τετράδιο Δραστηριοτήτων 2

ΕΠΙΠΕΔΟ 2^ο - ΜΕΡΟΣ 1^ο

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΑΓΓΛΙΑ	ΑΥΓΣΤΡΑΛΙΑ	Η.Π.Α.	ΚΑΝΑΔΑΣ
1. Η παρέα μας	1. Πώς σε λέγε;	1. Ας γνωριστούμε καλύτερα!	1. Η μέρα των Ευχαριστιών
2. Ο τόπος που μένω	2. Πώς βρέθηκες παππού στην Αυστραλία;	2. Η γιορτή της φιλίας	1.1 Κάτι από την Ελλάδα
3. Νύχτα φαντασμάτων	3. Μια αστεία ιστορία	3. Έρχεται το Halloween	2. Η γιορτή του Halloween
4. Τα χριστούγεννα της Κλάρας	4. Η φίλη μου η Yen Nguyen	4. Μετά τη μέρα των Ευχαριστιών	3. Μια βόλτα στην πόλη
5. Μυρωδιές και χρώματα	5. Βόλτα στην αγορά	5. Ο τόπος που ζούμε	3.1 Ξέρετε το Μόντρεαλ;
6. Μια απιθανη εβδομάδα	6. Το κοάλα	5.1. Οι Ελληνες της Νέας Υόρκης	3.2 Πάμε μια βόλτα στην Οτάβα;
	7. Τα ζώα τρελάθηκαν	6. Πές μου τι τρως...	3.3 ...στο Τορόντο
	8. Χριστούγεννα στην Αυστραλία	7. Χριστούγεννα στη Νέα Υόρκη	4. Είμαστε φίλοι λοιπόν!
	9. Ελάτε να γιορτάσουμε μαζί	8. 25η Μαρτίου	6. 25η Μαρτίου στην Καναδά
	10. Η γιορτή της Μητέρας		7. Πάσχα στο Μόντρεαλ
	11. Στην κατασκήνωση		
	12. Η παράσταση		

Εισαγωγικό σημείωμα

Το **Τετράδιο Δραστηριοτήτων 2** έχει ως γενική επιδίωξη να παρουσιάσει θέματα από την καθημερινότητα των μαθητών, τα οποία προέρχονται από:

- α) την παροικία και
- β) τη χώρα διαμονής

Η επιδίωξη αυτή τοποθετεί αναγκαστικά το διδακτικό αυτό υλικό ανάμεσα σε δύο άξονες: τον κοινωνικοπολιτισμικό και τον γλωσσικό.

Ειδικότερα, ως προς το κοινωνικοπολιτισμικό μέρος, γίνεται παρουσίαση και επεξεργασία στοιχείων ή πληροφοριών που προέρχονται από σημαντικά γεγονότα, στιγμιότυπα ή γιορτές της ζωής των παιδιών αυτής της ηλικίας στη χώρα διαμονής. Οι μαθητές καλούνται να αναγνωρίσουν στοιχεία και καταστάσεις οικείες σ' αυτούς, να κάνουν τις παρατηρήσεις τους και, ενδεχομένως, τις συμπληρώσεις τους.

Η θεματική που ακολουθείται κινείται ελεύθερα ανάμεσα στη χώρα διαμονής και στην παροικία, χωρίς να επικεντρώνεται αποκλειστικά στη μία ή στην άλλη ή να τις απομονώνει. Αντίθετα μπορεί συχνά να παρατηρηθεί ότι συνήθειες της χώρας διαμονής έχουν παρεισφρήσει στο τυπικό μιας ελληνικής γιορτής, ή και αντίστροφα, ελληνικά έθιμα ή απλώς συνήθειες αναμειγνύονται με άλλα αντίστοιχα, της χώρας παραμονής. Οι μαθητές εντοπίζουν τα σημεία επαφής ανάμεσα στους πολιτισμούς και τα επεξεργάζονται, έτσι ώστε να λειτουργούν ως γέφυρες μετάβασης και να βοηθούν στην καλύτερη κατανόηση του κόσμου τους.

Ως προς το γλωσσικό μέρος, το **Τετράδιο Δραστηριοτήτων 2** δε στοχεύει στη συστηματική διδασκαλία γλωσσικών φαινομένων, αλλά στην εμπέδωση και επανάληψη γλωσσικών δομών που προσφέρει το υλικό Κορμού και που σχετίζονται με την εκάστοτε θεματική των ενοτήτων. Οι ασκήσεις γλωσσικής εμπέδωσης που προτείνονται σε κάθε ενότητα έχουν πάντοτε υπόψη: α) την προσφερόμενη ύλη της Γραμματικής στο αντίστοιχο επίπεδο (βλ. Μιλώ και γράφω Ελληνικά στις γειτονιές του κόσμου), β) τις δυσκολίες και τα γλωσσικά σφάλματα που έχει παρατηρηθεί ότι αντιμετωπίζουν οι μαθητές σε αυτό το επίπεδο εκμάθησης της Ελληνικής αλλά και γ) επικοινωνιακές περιστάσεις που συνδέονται με το υλικό της αντίστοιχης ενότητας.

Ως προς τη μεθοδολογία, γενική επιδίωξη του τεύχους αυτού είναι η ανάπτυξη και η καλλιέργεια του προφορικού, περισσότερο, λόγου. Γι' αυτόν τον λόγο, η προτεινόμενη ποικιλία δραστηριοτήτων στοχεύει όχι μόνο στην αφομοίωση των πληροφοριών κάθε ενότητας από τους μαθητές, αλλά σε μια δημιουργική ανασύνθεσή τους μέσα από δραστηριότητες που πραγματοποιούνται με εργασίες ανά ζεύγη ή σε ομάδες, δραματοποιήσεις διαφόρων τύπων, σύντομες προφορικές ανακοινώσεις στους συμμαθητές τους ή και ασκήσεις αισθητικής αγωγής (ζωγραφική, συνθετικές ή κολλητικές εργασίες, τραγούδια). Στο τέλος κάθε διδακτικής ενότητας προτείνονται μικρές έρευνες για σύλλογη πληροφοριών, συγκρίσεις, διαπιστώσεις σε θέματα που θεωρούνται ως προέκταση της ενότητας. Οι προφορικές αυτές ανακοινώσεις τονώνουν το αυτοσυναίσθημα

των παιδιών και βοηθούν στην εμπέδωση του γλωσσικού υλικού.

Η κατάκτηση ή η επανάληψη ενός θεματικού λεξιλογίου είναι επίσης ένας από τους σταθερούς στόχους κάθε ενότητας. Οι σελίδες με το λεξιλόγιο και την άσκηση που το ακολουθεί μπορούν να φωτοτυπηθούν και να αποτελέσουν για τα παιδιά ένα δικό τους μικρό θεματικό λεξικό. Στο λεξικό αυτό μπορούν ακόμη να τοποθετηθούν, αφού γραφούν χωριστά, σε σελίδες ή σε καρτελάκια, οι φράσεις που χρησιμοποιούνται στις διάφορες λεκτικές πράξεις (π.χ. προσδιορίζω την ταυτότητα, περιγράφω, εκφράζω λύπη κ.λπ.). Οι φράσεις αυτές συνοδεύουν τις διάφορες επικοινωνιακές περιστάσεις που παρουσιάζονται ή «σκηνοθετούνται» στο Τετράδιο δραστηριοτήτων 2 και έχουν επίσης στόχο να βοηθήσουν τους μαθητές να αντιληφθούν σταδιακά την ανάγκη ανάπτυξης, από μέρους τους, μιας συνειδητής διγλωσσίας.

Ένα ακόμη χαρακτηριστικό του διδακτικού υλικού είναι τα ζωάκια που «συνοδεύουν» κάθε χώρα. Καθώς αυτά συζητούν και σχολιάζουν το υλικό της ενότητας έχουν στόχο να παρακινήσουν τα παιδιά να εκφράσουν κι αυτά τους δικούς τους προβληματισμούς γύρω από το θέμα. Επίσης δίνουν την ευκαιρία στους μαθητές να συζητήσουν και να αναζητήσουν πληροφορίες και διαπολιτισμικά στοιχεία μέσα από τις σελίδες του βιβλίου. Ο/Η εκπαιδευτικός μπορεί να έχει στην τάξη και παρόμοια κουκλάκια - ζωάκια, ώστε το σχόλιο να παρουσιάζεται αυθόρυμητα, κατά τρόπο θεατρικό κι ακόμη να προσπαθούν τα παιδιά να «μαντέψουν» τι θα έκανε ή θα «έλεγε» το ίδιο ζωάκι σε μια άλλη περίσταση.

Τέλος, η σύνδεση του υλικού αυτού όχι μόνο με την Ελληνική Κουνότητα αλλά και με το ευρύτερο περιβάλλον (πόλη, χώρα ή ήπειρο) μπορεί να λειτουργήσει και ως φάση προετοιμασίας για την επεξεργασία των Λεικωμάτων από τους μαθητές (σε επόμενες τάξεις).

ΟΤΑ ΣΥΜΒΟΛΑ ΚΑΙ Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΟΥΣ

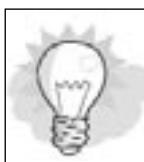
Συζητάμε στην τάξη → προφορικός λόγος

Γράφω συμπληρώνω → γραπτός λόγος

Λεξιλογικά φύλλα με ασκήσεις

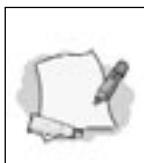
Ψάχνουμε για ιδέες

Παίζουμε θέατρο → δραματοποίηση

Ζωγραφίζω → εικαστικές δραστηριότητες

Κάνω ταμπλό/αφίσα → συνθετική εργασία

Ψάχνω και μαθαίνω → μικρές έρευνες

**А
Г
Г
Л
І
А**

Χρονοδιάγραμμα διδασκαλίας ενοτήτων

Στα ελληνικά παροικιακά σχολεία της Βρετανίας (απογευματινά και σαββατιανά) το σχολικό έτος περιορίζεται σε περίπου 35 εβδομάδες κι επομένως κατά μέσον όρο 35 μαθήματα τον χρόνο. Επομένως οι ενότητες του υλικού αυτού θα πρέπει στο σύνολό τους να διδαχθούν σε 35 μαθήματα σε συνδυασμό με τις ενότητες κορμού της τάξης, όπου αυτό είναι δυνατόν. Έτσι η διδασκαλία κάθε ενότητας θα πρέπει να ολοκληρωθεί σε διάστημα πέντε εβδομαδιαίων μαθημάτων. Ο/Η εκπαιδευτικός μπορεί να αφιερώσει μερικά εικοσάλεπτα σε κάποιες από αυτές τις πέντε εβδομάδες ή μπορεί να αφιερώσει και ολόκληρο το μάθημα μιας εβδομάδας για την επεξεργασία κάποιας ενότητας.

Επίσης, για διευκόλυνση, τα κείμενα των ακροάσεων συμπεριλαμβάνονται στο παρόν τεύχος, ως παράρτημα στο τέλος των οδηγιών.

Ενότητα 1η: «Η παρέα μας»

Κοινωνικοπολιτισμικοί στόχοι

1. Να κατανοήσουν οι μαθητές ότι η φιλία είναι πανανθρώπινο φαινόμενο που ξεπερνά τα όρια εθνικότητας και καταγωγής και ενώνει τους ανθρώπους με ισχυρούς δεσμούς.
2. Να μιλήσουν για την καταγωγή του καθενός, τις ιδιαίτερες του συνήθειες που σχετίζονται με αυτή, καθώς και για τις κοινές τους δραστηριότητες.
3. Να βρίσκουν στον χάρτη τις χώρες καταγωγής των φίλων τους.

Μεθοδολογία

Οι μαθητές παρατηρούν την εικονογράφηση και συζητούν γενικά για το θέμα της ενότητας. Γίνεται και μια σύντομη γνωριμία με το λιονταράκι, που διαδραματίζει ορόλο ξεναγού σε όλες τις ενότητες.

Το λιοντάρι αποτελεί ένα είδος εθνικού συμβόλου για τη χώρα αυτή. Η παρουσία του σημειώνεται στη βασιλική σημαία, στα βασιλικά και πριγκιπικά εμβλήματα και σφραγίδες, στη στολή και το λάβαρο της εθνικής ποδοσφαιρικής ομάδας της Αγγλίας κ.λπ.

Στη συνέχεια διαβάζουν τα κείμενα και απαντούν στις ερωτήσεις του δασκάλου. Ιδιαίτερη αναφορά θα πρέπει να γίνει στον παγκόσμιο χάρτη και στην επισήμανση των χωρών καταγωγής τους σ' αυτόν. Σκόπιμο θα ήταν να χρησιμοποιηθούν εκφράσεις του τύπου «Η Πολωνία είναι στην Ευρώπη», «Η Πολωνία είναι δίπλα στην Ρωσία», «Η μαμά της Ιωάννας είναι από την Πολωνία» κ.λπ. Σε περίπτωση που η κατανόηση των κειμένων κριθεί εύκολη και δε χρειάζεται περαιτέρω επεξεργασία, τα παιδιά μπορούν να περάσουν κατευθείαν σε κάποια διαδικασία προφορικής παρουσίασης και συζήτησης σχετικά με τους δικούς τους φίλους, να βρουν τις χώρες καταγωγής στον χάρτη κ.λπ. Θα πρέπει να τους δοθεί η ευκαιρία να αναφέρουν τις δικές τους εμπειρίες και τα βιώματα για το θέμα, να περιγράψουν τους φίλους τους και τα πράγματα που κάνουν μαζί και να εκφράσουν τα συναισθήματά τους γι' αυτούς.

Κατόπιν στους μαθητές θα δοθεί λίγος χρόνος ώστε ατομικά ή ομαδικά να ασχοληθούν με την εκτέλεση των δραστηριοτήτων (1-6).

Τέλος, για το επόμενο μάθημα, ανατίθεται στα παιδιά να επιλέξουν τον τρόπο και το περιεχόμενο μιας σύντομης παρουσίασης που θα πρέπει να κάνουν στην τάξη για κάποιον από τους φίλους τους. Μπορούν να επιλέξουν ανάμεσα στο να γράφουν ή να ζωγραφίσουν κάτι για το θέμα ή απλώς να φέρουν φωτογραφίες με τους φίλους τους στην τάξη και να μιλήσουν γι' αυτές.

Εναλλακτικά θα μπορούσε να συζητηθεί η ιδέα της κατασκευής ενός είδους λευκώματος της τάξης με τίτλο «Εμείς και οι φίλοι μας», στο οποίο το κάθε παιδί θα αναλάβει το περιεχόμενο και τη σύνθεση ενός δισέλιδου όπου θα παρουσιάζει τον εαυτό του και τους φίλους του.

Για την κατασκευή του λευκώματος μπορεί να χρησιμοποιηθούν πολύ απλά υλικά, όπως ένα τετράδιο μεγέθους Α3 του οποίου οι σελίδες δεν έχουν γραμμές ή μερικά έγχρωμα φύλλα χαρτιού μεγέθους Α4 όπου ο δάσκαλος θα ανοίξει δύο τρυπούλες, θα περάσει μια χρωματιστή κορδέλα και θα τη δέσει σε φιόγκο σχηματίζοντας ένα είδος λευκώματος δικής του κατασκευής. Θα ήταν ενδιαφέρον να έχει ετοιμάσει ο ίδιος ο δάσκαλος ένα δικό του δισέλιδο όπου θα παρουσιάζει τον εαυτό του με συντομία, ώστε να δώσει στα παιδιά να καταλάβουν τι ακριβώς θα πρέπει να κάνουν. Έτσι και οι μαθητές θα έχουν την ευκαιρία να γνωρίσουν λίγα πράγματα για τον δάσκαλό τους, αλλά και το μάθημα θα αποκτήσει ενδιαφέρον και θα δημιουργήθούν συνθήκες αληθινής επικοινωνίας ανάμεσα στον δάσκαλο και τους μαθητές του.

Τέλος ο δάσκαλος θα πρέπει να συζητήσει με τα παιδιά τις παραμέτρους αυτής της δραστηριότητας κάνοντας λόγο για την οργάνωση του περιεχομένου, την ποικιλία, το ενδιαφέρον και το χιούμιορ που θα πρέπει να χαρακτηρίζουν τις εργασίες, ώστε να προσελκύσουν τους αναγνώστες.

Λύση του κρυπτόλεξου:

Η	Δ	Α	Γ	Κ	Σ	Υ	Μ	Ε	Ξ	Ι	Κ	Ο	Η	Κ
Ξ	I	N	Δ	I	A	T	P	A	Ψ	A	B	N	I	Γ
Β	I	T	K	Λ	Δ	H	Φ	B	M	Π	Λ	Ψ	T	Υ
Δ	Γ	E	Γ	H	N	A	E	A	R	Ω	Σ	I	A	Π
Γ	E	T	P	B	Ω	Δ	Λ	H	E	N	Φ	K	Λ	N
Ψ	R	H	E	X	Σ	M	Λ	K	M	I	N	T	I	Γ
Β	M	P	P	I	Σ	Π	A	N	I	A	B	N	A	Φ
Ε	Α	Ω	E	N	Δ	Φ	Δ	K	H	Ω	Λ	K	Π	Υ
Σ	N	K	T	Σ	Γ	R	A	Γ	Γ	Λ	I	A	R	Η
Π	I	Z	E	Σ	K	Ω	T	I	A	Λ	M	Σ	Y	Β
Α	A	E	Λ	E	H	Σ	B	Θ	K	M	X	N	Θ	Ω
Σ	T	Y	Θ	O	P	Λ	H	Λ	B	M	Ω	Ψ	X	Δ

Ενότητα 2η: Ο τόπος που μένω

Κοινωνικοπολιτισμικοί στόχοι

1. Να γνωρίσουν και να μιλήσουν για τα κύρια χαρακτηριστικά της περιοχής και της πόλης που ζουν.
2. Να αντιληφθούν οι μαθητές ότι τα κύρια γνωρίσματα της πόλης και της περιοχής που ζουν έχουν πολλά κοινά με τα κύρια γνωρίσματα πόλεων και περιοχών της Ελλάδας, της Κύπρου και άλλων χωρών στις οποίες ζουν Έλληνες.

Μεθοδολογία

Οι μαθητές παρατηρούν την εικονογράφηση, προσπαθούν να αναγνωρίσουν τους χώρους που παρουσιάζονται στις εικόνες και να μιλήσουν σχετικά με το θέμα της ενότητας.

Στη συνέχεια διαβάζουν τα κείμενα και απαντούν σε ερωτήσεις του δασκάλου σχετικά με το περιεχόμενό τους. Σε περίπτωση που η κατανόηση των κειμένων κριθεί ότι είναι εύκολη και δε χρειάζεται περαιτέρω αναφορά, τα παιδιά μπορούν να περάσουν κατευθείαν σε κάποια διαδικασία προφορικής παρουσίασης και συζήτησης σχετικά με τη δική τους περιοχή πρώτα και κατόπιν γενικά για το Λονδίνο ή για τη συγκεκριμένη πόλη που ζουν. Θα πρέπει στη συνέχεια να τους δοθεί η ευκαιρία να αναφέρουν τις δικές τους εμπειρίες και τα βιώματα για το θέμα, να περιγράψουν τη ζωή τους γενικά στη γειτονιά και την πόλη τους και να εκφράσουν τα συναισθήματά τους. Γενικά επιδιώκεται να μπορούν οι μαθητές να περιγράψουν με απλές φράσεις το μέρος που ζουν, χρησιμοποιώντας ποικιλία ουσιαστικών και επιθέτων, η οποία θα προσδώσει στον λόγο τους την απαιτούμενη ακρίβεια. Ακόμη, η περιγραφή της πόλης ή της γειτονιάς θα μπορούσε επίσης να οδηγήσει τους μαθητές σε συγκρίσεις, όπου όχι μόνο θα έβρισκαν διαφορές και ομοιότητες ανάμεσα στα περιγραφόμενα, αλλά θα είχαν και τη δυνατότητα να εκφράσουν την προτίμηση και τα συναισθήματά τους σχετικά με το θέμα.

Κατόπιν θα δοθεί λίγος χρόνος στους μαθητές, ώστε ατομικά ή ομαδικά να ασχοληθούν με την εκτέλεση των δραστηριοτήτων (1-7). Η ακουστική άσκηση της ενότητας στοχεύει τόσο στην επανάληψη βασικών λέξεων ή φράσεων της ενότητας, όσο και στο να μπορούν οι μαθητές να κατευθύνουν σωστά ένα άτομο που τους ζητά οδηγίες για να βρει κάποιο συγκεκριμένο χώρο, εμπεδώνοντας για μια ακόμη φορά τις αντίστοιχες γλωσσικές λειτουργίες.

Τέλος, για το επόμενο μάθημα, τα παιδιά χωρίζονται σε ομάδες ανάλογα με το μέρος που μένουν και καλούνται να επιλέξουν τον τρόπο και το περιεχόμενο μιας σύντομης παρουσίασης της περιοχής τους, που θα πρέπει να κάνουν στην τάξη. Και πάλι μπορούν να επιλέξουν ανάμεσα στο να γράψουν, να ζωγραφίσουν, να συγκεντρώσουν φωτογραφίες και εικόνες από τουριστικούς οδηγούς για να συνθέσουν την παρουσίασή τους.

Οι φωτογραφίες της ενότητας:

- A. το παλάτι Μπάκιγχαμ - κεντρικό Λονδίνο
- B. το αστεροσκοπείο Γκρίνουιτς - ανατολικό Λονδίνο
- Γ. Λόντον Άι - κεντρικό Λονδίνο
- Δ. το παλάτι Χάμπτον Κορτ - νότιο Λονδίνο
- Ε. Κιου Γκάρντενς - νότιο Λονδίνο
- ΣΤ. Ένφιλντ - βόρειο Λονδίνο
- Ζ. η πλατεία Τραφάλγκραφ - κεντρικό Λονδίνο
- Η. Μπιγκ Μπεν - κεντρικό Λονδίνο
- Θ. η γέφυρα του Λονδίνου - κεντρικό Λονδίνο
- Ι. η εκκλησία της Παναγίας στο Γουντ - βόρειο Λονδίνο
- Αεροδρόμιο Χίθροου - δυτικό Λονδίνο

Λύση των σταυρόλεξου:

1. ΠΟΤΑΜΙ, 2. ΔΥΤΙΚΟ, 3. ΑΝΑΤΟΛΙΚΟ, 4. ΓΕΦΥΡΑ, 5. ΝΟΤΙΟ, 6. ΠΑΛΑΤΙ, 7. ΒΟΡΕΙΟ, 8. ΜΟΥΣΕΙΟ, 9. ΚΕΝΤΡΙΚΟ, 10. ΠΥΡΓΟΣ.

Ενότητα 3η: Νύχτα φαντασμάτων

Κοινωνικοπολιτισμικοί στόχοι

1. Να κατανοήσουν ότι στη γιορτή αυτή οι άνθρωποι προσπαθούν να διακωμωδήσουν τον φόβο και να τον μετατρέψουν σε κέφι και χαρά.
2. Να συγκρίνουν τη γιορτή αυτή με την ελληνική Αποκριά και να βρουν ομοιότητες και διαφορές ανάμεσα στις δύο γιορτές.
3. Να κατανοήσουν ότι γιορτές με μεταμφιεσμένους υπάρχουν, με διαφοροποιήσεις, παντού, πάντοτε όμως με την ίδια ανάγκη για συμμετοχή στη χαρά και στην ομαδική διασκέδαση.

Μεθοδολογία

Οι μαθητές παρατηρούν και περιγράφουν την εικονογράφηση και διηγούνται στην τάξη προσωπικά τους βιώματα για το θέμα.

Στη συνέχεια διαβάζουν τους διαλόγους της ενότητας. Η θεατρικότητα του κειμένου ευνοεί τη δραματοποίηση. Στη συνέχεια απαντούν σε ερωτήσεις κατανόησης. Κατόπιν δίνεται και πάλι η ευκαιρία στα παιδιά να αναφέρουν με περισσότερη λεπτομέρεια δικές τους εμπειρίες για το θέμα και να εκφράσουν τα συναισθήματά τους γι' αυτό.

Μετά στους μαθητές θα δοθεί αρκετός χρόνος, ώστε ατομικά ή ομαδικά να ασχοληθούν με την εκτέλεση των δραστηριοτήτων 1-9 που περιλαμβάνουν ζωγραφική, χαρτοκοπική, χαρτοκολλητική για διακόσμηση της τάξης ή του δωματίου τους. Η ακουστική άσκηση ανακεφαλαιώνει το προσφερόμενο γλωσσικό υλικό της ενότητας και μπορεί να αποτελέσει αφορμή, ώστε να συνεχίσουν τα παιδιά με δικούς τους διαλόγους πάνω στο θέμα. Τέλος, για το επόμενο μάθημα, ανατίθεται στα παιδιά να φέρουν κάτι στην τάξη από τις δικές τους εμπειρίες και να μιλήσουν στους συμμαθητές τους γι' αυτό (εικόνα, φωτογραφία, στολή, αντικείμενο).

Ενότητα 4η: Τα Χριστούγεννα της Κλάρας

Κοινωνικοπολιτισμικοί στόχοι

1. Να συζητήσουν για τη γιορτή των Χριστουγέννων και τα σχετικά προς αυτή έθιμα (δώρα, κάρτες, φαγητά και γλυκά, στόλισμα χριστουγεννιάτικου δέντρου).
2. Να συζητήσουν για τα βιώματά τους από τη γιορτή αυτή στην πόλη που ζουν και να τη συγχρίνουν με την ατμόσφαιρα των Χριστουγέννων στην Ελλάδα και σε άλλες χώρες, επισημαίνοντας τυχόν ομοιότητες και διαφορές.
3. Να κατανοήσουν ότι τα Χριστούγεννα είναι μια χριστιανική θρησκευτική γιορτή που προσπαθεί να φέρει όλους τους ανθρώπους πιο κοντά και να τους θυμίσει την αξία της αγάπης, της ειρήνης και της χαράς.
4. Να κατανοήσουν ότι η γιορτή αυτή αποτελεί πυρήνα συνοχής της οικογένειας και της Κοινότητας.

Μεθοδολογία

Οι μαθητές παρατηρούν και περιγράφουν την εικονογράφηση. Στη συνέχεια διαβάζουν τους διαλόγους της ενότητας. Η θεατρικότητα του κειμένου ευνοεί τη δραματοποίηση. Κατόπιν απαντούν σε ερωτήσεις κατανόησης. Στη συνέχεια δίνεται και πάλι η ευκαιρία στα παιδιά να αναφέρουν με περισσότερη λεπτομέρεια δικές τους εμπειρίες και βιώματα για τα Χριστούγεννα και να εκφράσουν τα συναισθήματά τους γι' αυτά.

Μετά στους μαθητές θα δοθεί αρκετός χρόνος ώστε απομικά ή ομαδικά να ασχοληθούν με την εκτέλεση των δραστηριοτήτων 1-9 δηλαδή τη ζωγραφική, χαρτοκοπτική, χαρτοκολλητική για τη διακόσμηση της τάξης ή του δωματίου τους.

Επίσης στα πλαίσια της ενότητας αυτής τα παιδιά θα μπορούσαν να φτιάξουν δικές τους κάρτες, να γράψουν ευχές και διευθύνσεις σε φακέλους για να τις ταχυδρομήσουν με τη βοήθεια του δασκάλου σε αγαπημένα τους πρόσωπα που ζουν στο εξωτερικό. Η Χριστουγεννιάτικη Ιστορία του Κάρολου Ντίκενς δεν προτείνεται σε καμία περίπτωση ως κείμενο για διδασκαλία. Στοχεύει να μεταφέρει τα παιδιά, με ανάγνωση ή με ακρόαση, στη χριστουγεννιάτικη ατμόσφαιρα της ιστορίας του Ντίκενς. Η δραματοποίηση, με τη διανομή των ρόλων και την παράσταση των παιδιών ακολουθεί αμέσως μετά και προτείνεται να αναδείξει τους αντίθετους χαρακτήρες του αποσπάσματος καθώς και την πλήρη ανατροπή των αρχικών δεδομένων. Τα παιδιά μπορούν να ανατρέξουν στο πρωτότυπο και να επιλέξουν με τη βοήθεια τουληπς εκπαιδευτικού και κάποια άλλα στιγμιότυπα για δραματοποίηση.

Τέλος, για το επόμενο μάθημα, ανατίθεται στα παιδιά να χωριστούν σε δύο ομάδες και ν' αυτοσχεδιάσουν ένα χιουμοριστικό χριστουγεννιάτικο διάλογο/σκετσάκι/παντομίμα η κάθε ομάδα. Βασικός χαρακτήρας θα μπορούσε να είναι η Κλάρα ή άλλοι δικοί τους ήρωες. Αν τα παιδιά μπορούσαν να έχουν λίγο χρόνο στο τέλος των μαθημάτων τους για να προετοιμάζονται στα παραπάνω, τότε ο διάλογος, το σκετσάκι ή η παντομίμα θα ήταν δυνατό να παρουσιαστεί σε μια ορισμένη ημερομηνία και σε κοινό που θα επιλέξουν τα παιδιά. Θα μπορούσαν επίσης να παρουσιαστούν και στην καθορισμένη χριστουγεννιάτικη γιορτή του σχολείου τους.

Ενότητα 5η: Μυρωδιές και χρώματα

Κοινωνικοπολιτισμικοί στόχοι

1. Να συνειδητοποιήσουν οι μαθητές ότι η διατροφή αποτελεί ένα ακόμη στοιχείο της πολιτισμικής ταυτότητας των Ελλήνων που ζουν μακριά από την πατρίδα.
2. Να αντιληφθούν ότι πολλά από τα γνωρίσματα της αγοράς στη χώρα που ζουν είναι κοινά με εκείνα της ελληνικής αγοράς.
3. Να μιλήσουν για τα καταστήματα ποικιλία ουσιαστικών και επιθέτων.
4. Να εξοικειωθούν οι μαθητές με την ποικιλία των ελληνικών προϊόντων και τη γλώσσα που χρησιμοποιείται στην κάθε συναλλαγή.
5. Να εξασκηθούν στη συμπεριφορά του πωλητή και του αγοραστή.

Μεθοδολογία

Οι μαθητές παρατηρούν την εικονογράφηση και κάνουν υποθέσεις για το θέμα της ενότητας. Στη συνέχεια διαβάζουν τα κείμενα και απαντούν στις αντίστοιχες ερωτήσεις. Σε περίπτωση που η κατανόηση των κειμένων κριθεί ότι είναι εύκολη και δε χρειάζεται περαιτέρω αναφορά τα παιδιά μπορούν να περάσουν κατευθείαν σε κάποια διαδικασία προφορικής παρουσίασης και συζήτησης σχετικά με την ελληνική αγορά της περιοχής τους.

Θα πρέπει να τους δοθεί η ευκαιρία να αναφέρουν τις δικές τους εμπειρίες και τα βιώματα για το θέμα, να περιγράψουν ελληνικά καταστήματα που έχουν επισκεφτεί, εξηγώντας που βρίσκονται και τι ακριβώς πουλούν.

Μετά στους μαθητές θα δοθεί αρκετός χρόνος ώστε ατομικά ή ομαδικά να ασχοληθούν με την εκτέλεση των δραστηριοτήτων 1-7.

Τέλος, για το επόμενο μάθημα, ανατίθεται στα παιδιά να χωριστούν σε ομάδες ανάλογα με την περιοχή που μένουν και να κάποια ομαδική παρουσίαση της ελληνικής αγοράς της περιοχής τους. Θα πρέπει να σχεδιάσουν τον χάρτη της αγοράς αυτής να γράψουν μικρά επεξηγηματικά κείμενα και τίτλους και να κολλήσουν φωτογραφίες ή να κάνουν ζωγραφιές.

Στο επόμενο μάθημα θα πρέπει να δοθεί χρόνος σε κάθε ομάδα να παρουσιάσει την εργασία της στην τάξη.

Μια άλλη εναλλακτική δραστηριότητα είναι να παίξουν τα παιδιά ρόλο δημιοσιογράφων, να επισκεφτούν ένα ελληνικό κατάστημα στην περιοχή τους και να φέρουν στην τάξη πληροφορίες για το πού βρίσκεται, πώς μπορεί κανείς να πάει εκεί, πώς είναι από μέσα και τι ακριβώς πουλάει το κατάστημα αυτό.

Ενότητα 6η: Μια απίθανη εβδομάδα

Κοινωνικοπολιτισμικοί στόχοι

1. Να αντιληφθούν την ποικιλία που υπάρχει ανάμεσα στις διάφορες αργίες και να συνειδητοποιήσουν την αξία τους στη ζωή μας.
2. Να κατανοήσουν τις διαφορετικές γιορτές και αργίες που ισχύουν στον τόπο που ζουν και στην Ελλάδα.
3. Να αντιληφθούν τις διαφορές που υπάρχουν ανάμεσα στα διάφορα είδη ψυχαγωγικών εκδηλώσεων και δραστηριοτήτων.
4. Να συνειδητοποιήσουν τα πλεονεκτήματα που παρουσιάζουν κάποια είδη ψυχαγωγίας σε σύγκριση με άλλα.
5. Να μπορούν να προσδιορίζουν τη φοίτη του χρόνου με την αλλαγή των ημερών και των εβδομάδων και μέσα από τα διαφορετικά γεγονότα που συμβαίνουν κάθε μέρα.
6. Να εντάσσουν τα παιδιά των εαυτό τους στο χρόνο και να τοποθετούν τις πράξεις τους σε αυτόν.

Μεθοδολογία

Οι μαθητές παρατηρούν την εικονογράφηση και μιλούν για τις εικόνες που παρατηρούν. Στη συνέχεια διαβάζουν τα κείμενα και απαντούν σε ερωτήσεις του δασκάλου σχετικά με το περιεχόμενό τους. Κατόπιν οι μαθητές περνούν σε κάποια διαδικασία προφορικής παρουσίασης και συζήτησης σχετικά με τις προσωπικές τους εμπειρίες από το Χαρ τερμ*. Θα πρέπει να τους δοθεί η ευκαιρία να περιγράψουν τα βιώματά τους και να εκφράσουν τα συναισθήματά τους για τις διακοπές αυτές.

Κατόπιν στους μαθητές θα δοθεί λίγος χρόνος ώστε ατομικά ή ομαδικά να ασχοληθούν με την εκτέλεση των δραστηριοτήτων 1-6.

Τέλος, για το επόμενο μάθημα, ανατίθεται στα παιδιά να επιλέξουν τον τρόπο και το περιεχόμενο μιας σύντομης παρουσίασης που θα πρέπει να κάνουν στην τάξη για κάποια δική τους δραστηριότητα ή επίσκεψη κατά τη διάρκεια των διακοπών του Χαρ τερμ. Μπορούν να φέρουν στην τάξη αντικείμενα ενημερωτικά φυλλάδια και εικόνες από τις επισκέψεις αυτές.

* Το Half Term είναι μια εβδομάδα διακοπών για τους μαθητές Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Αρχίζει κάθε φορά που συμπληρώνονται έξι εβδομάδες μαθημάτων. Υπάρχουν τρία Half Term σε κάθε σχολική χρονιά:

1. ένα κατά το τέλος Οκτώβρη,
2. ένα άλλο τέλος Φεβρουαρίου, και,
3. το τρίτο περίπου στο τέλος Μαΐου.

Επειδή τα σχολεία στη Μεγάλη Βρετανία δεν ανοίγουν όλα την ίδια ημερομηνία, αλλά διαφοροποιούνται ανάλογα με την περιοχή και τον Δήμο που ανήκουν, δεν υπάρχει σταθερή ημερομηνία έναρξης για το Half Term. Είναι άμως σίγουρο ότι οι μαθητές και οι εκπαιδευτικοί έχουν τρεις εβδομάδες διακοπές μέσα στη χρονιά, μία το φθινόπωρο, μία το χειμώνα και μία το καλοκαίρι.

ΚΕΙΜΕΝΑ ΑΚΡΟΑΣΕΩΝ

Ακρόαση 1: Η παρέα μας

Πρώτη μέρα στο ελληνικό σχολείο

Δημήτρης: Με λένε Δημήτρη. Εσένα;

Σάββας: Σάββα.

Δημήτρης: Πρώτη φορά έρχεσαι;

Σάββας: Ναι. Μ' έφερε η μαμά μου.

Δημήτρης: Δε σε βλέπω και πολύ χαρούμενο. Δε σου αρέσει εδώ;

Σάββας: Όχι και πολύ. Το Σάββατο μ' αρέσει να μένω σπίτι, να παίξω, να βλέπω τηλεόραση...

Δημήτρης: Κι εμένα μ' αρέσει η τηλεόραση. Το Σάββατο που είμαι στο Ελληνικό Σχολείο ο μπαμπάς μου γράφει στο βίντεο αυτά που θέλω να δω.

Σάββας: Σήμερα έχει τη Μικρή Γοργόνα και τα 101 Σκυλιά της Δαλματίας. Θα σου τα γράψει κι αυτά;

Δημήτρης: Σίγουρα. Θέλεις να έρθεις αύριο σπίτι μου να τα δούμε;

Σάββας: Καλή ιδέα! Να φέρω και τον φίλο μου τον Ονίκ από το Αγγλικό μου Σχολείο; Παιζει καλό ποδόσφαιρο. Το όνειρό του είναι να παίξει μια μέρα στην Τότεναμ.

Δημήτρης: Και βέβαια να τον φέρεις! Θα είναι και η αδερφή μου η Λουκία. Της αρέσει πολύ η μουσική. Ισως μας παίξει κάτι στο πιάνο...Α! Θα το πω και στη φίλη μου τη Μαργαρίτα. Θα πάει απόψε να δει τον «Βασιλιά των Λιονταριών» και θα μας πει αν είναι ωραίο.

Σάββας: Εμένα μου αρέσει πολύ το πατινάζ. Πηγαίνω δύο φορές την εβδομάδα σε μια πίστα της γειτονιάς μου. Ο μπαμπάς μου λέει ότι λίγη γυμναστική κάνει καλό.

Δημήτρης: Εγώ το φοβάμαι το πατινάζ. Μ' αρέσει καλύτερα να μένω σπίτι και να διαβάζω τα βιβλία του Χάρι Πότερ ή να βλέπω ταινίες με μάγισσες και δράκους.

Σάββας: Οχ! χτύπησε κουδούνι. Πρέπει να πάμε μέσα...

Δημήτρης: Να τα πούμε στο διάλειμμα; Θέλω να σου δώσω το τηλέφωνό μου και να σου πω πώς θα έρθεις στο σπίτι μου αύριο. Εντάξει;

Σάββας: Εντάξει! Καλό μάθημα Δημήτρη!

Δημήτρης: Καλό μάθημα Σάββα!

Ακρόαση 2: Ο τόπος που μένω

Επίσκεψη στο Λονδίνο

Φρέντι: Μαμά, τι θα κάνουμε με την Αγγελική; Έρχεται σε λίγες μέρες από την Κάλυμνο και θα μείνει μια βδομάδα. Φοβάμαι μήπως βαρεθεί. Ο καιρός εδώ δεν είναι τόσο καλός και δεν μπορούμε να είμαστε έξω όλη τη μέρα!

Μητέρα: Φρέντι, μην ανησυχείς! Ο πατέρας σου κι εγώ θα πάρουμε μερικές μέρες άδεια για να κάνουμε όλοι μαζί διάφορες εκδρομές... Για πες μου όμως, εσύ πού θα έλεγες να πάμε; Η Αγγελική έρχεται πρώτη φορά στην Αγγλία και σίγουρα πρέπει να δει και μερικά σπουδαία μέρη.

Φρέντι: Να την πάμε πρώτα απ' όλα στο παλάτι του Μπάκιγχαμ. Νομίζω ότι θα της αρέσουν πολύ οι στρατιώτες με τα ψηλά μαύρα καπέλα.

Μητέρα: Μπράβο, Φρέντι! Αυτό είναι μια καλή ιδέα!

Φρέντι: Μετά λέω να πάμε απέναντι, στο Σεντ Τζέιμς Παρκ, στη λιμνούλα με τις πάπιες. Το καλοκαίρι στην Κάλυμνο της τα έδειξα όλα αυτά σε κάρτες.

Μητέρα: Πρέπει όμως Φρέντι να πάμε οπωσδήποτε και στο Βρετανικό Μουσείο...

Φρέντι: Ξέρω, ξέρω... Στην αίθουσα με τα αγάλματα και τα μάρμαρα του Παρθενώνα... Νομίζω ότι κι εκείνη θα θέλει να τα δει.

Μητέρα: Κι εγώ έτσι νομίζω. Πιστεύω ότι και η Αγγελική θα έχει ακούσει πως τα τελευταία χρόνια πολλοί άνθρωποι ζητούν να γυρίσουν τα μάρμαρα στην Ελλάδα.

Φρέντι: Σίγουρα. Πριν από λίγο καιρό μιλήσαμε κι εμείς γι' αυτά στο Ελληνικό Σχολείο... Να πάμε όμως και στα μαγαζιά, για ψώνια! Η Αγγελική θέλει να πάει στο «Ντίσνεϋ» για να αγοράσει μια Νταϊζη κι έναν Γκούφη για τα αδέρφια της. Άλλα αυτά θα ήθελα να τους τα κάνουμε εμείς δώρο. Εκείνοι μου χάρισαν τόσα πράγματα το καλοκαίρι...

Μητέρα: Ωραία, τότε μετά το Μουσείο μπορούμε να πάμε στην πλατεία Ράσελ. Θα πάρουμε το τρένο για την πλατεία Πικαντίλι. Το «Ντίσνεϋ» βρίσκεται στη Ρήτζεντ Στρητ που είναι κάπου εκεί κοντά.

Φρέντι: Να πάμε και μια εκδρομή με το αυτοκίνητο;

Μητέρα: Το Σαββατοκύριακο λέμε με τον μπαμπά να πάμε όλοι μαζί στη γιαγιά. Στον δρόμο μπορούμε να κάνουμε μια στάση για να δει κι η Αγγελική το Στόουνχεντζ. Τι λες, καλή ιδέα;

Φρέντι: Γιούπι!!! Τρελαίνομαι για το Έξετερ! Θα κάνουμε και ιππασία με το άλογο του παππού.

Ακρόαση 3: Νύχτα φαντασμάτων

Πο πο! Δεν ξέρω τι να ντυθώ!

Μαργαρίτα: Γεια σου, Φρέντι. Τι γίνεσαι;

Φρέντι: Μια χαρά εσύ;

Μαργαρίτα: Κι εγώ καλά, μόνο που έχω πολλά μαθήματα αυτόν τον καιρό... Δε μου λες, ετοιμάστηκες για το Halloween; Είδα τον Δημήτρη χτες στο Ελληνικό σχολείο και μου είπε ότι θα πας κι εσύ στο πάρτι που θα κάνει στο σπίτι του την Παρασκευή. Τι θα ντυθείς;

Φρέντι: Πο πο, καλά που μου το θύμισες. Ακόμα δεν έχω αποφασίσει τι θα ντυθώ. Πέρσι και πρόπερσι ήμουνα φάντασμα, φέτος όμως θέλω να γίνω κάτι διαφορετικό. Η αδερφή μου λέει να γίνω σκελετός και η μαμά μου μού εξήγησε πως είναι πιο εύκολη η στολή του μάγου. Και οι δυο τους μ' έχουνε μπερδέψει. Δεν ξέρω όμως τι θα ντυθούν και τα άλλα παιδιά.

Μαργαρίτα: Μου φαίνεται πως στο τέλος θα πάμε εκεί πέρα ντυμένοι όλοι σκελετοί.

Ο Σάββας και ο Δημήτρης ξέρω ότι θα ντυθούν και οι δυο σκελετοί. Εγώ μάλλον θα ντυθώ μάγισσα φέτος. Η νονά μου μού υποσχέθηκε μια ωραία στολή με σκουπόξυλο και μυτερό σκουφάκι.

Φρέντι: Μήπως ξέρεις τι θα κάνουν ο Ρασίντ και η Λουκία;

Μαργαρίτα: Η Λουκία αποφάσισε να μας κάνει να γελάσουμε αυτή τη φορά και θα γίνει μια μεγάλη πορτοκαλιά κολοκύθα. Όσο για τον Ρασίντ, δεν έχω ιδέα.

Φρέντι: Ο Τσι πάντα ντύνεται μάγος κι ο Ονίκ δράκουνλας με μυτερά δόντια που είναι και η αδυναμία του.

Μαργαρίτα: Ξέρεις τι κατάλαβα Φρέντι; Θα μείνουμε χωρίς φάντασμα φέτος, αν δε φορέσεις και για τρίτη χρονιά την παλιά σου στολή.

Ακρόαση 4: Τα Χριστούγεννα της Κλάρας

Χώρες και έθιμα...

Στη Σουηδία στα χρόνια τα παλιά οι άνθρωποι πίστευαν ότι δεν πρέπει να βγαίνει κανείς έξω το βράδυ της Παραμονής των Χριστουγέννων. Η γιαγιά μας μάς λέει ότι εκείνη τη νύχτα μαζί με τις μάγισσες βγαίνουν και τα Τρόλες, κάτι μικρά σκανταλιάρικα πλασματάκια, που χορεύουν, γλεντούν και κάνουν ζαφολιές μέχρι να ξημερώσει.

Γεια σας. Είμαι η Τιγκιντ... από τη Σουηδία.

Γεια σας Είμαι ο Φρανσουά... από τη Γαλλία.

Στη Γαλλία την παραμονή της Πρωτοχρονιάς σε κάθε σπίτι κόβουμε ένα γλυκό που μοιάζει με την ελληνική βασιλόπιτα. Λέγεται «galette» και όποιος βρει στο κομμάτι του το δωράκι που κρύβεται μέσα, φοράει ένα χρυσό στέμμα από χαρτόνι και είναι ο βασιλιάς, δηλαδή ο τυχερός της χρονιάς.

Στη Γερμανία τα δώρα μοιράζονται την παραμονή των Χριστουγέννων. Όμως, εμείς τα παιδιά περιμένουμε πάντα με αγωνία και τον Άγιο Νικόλαο, στις 6 Δεκεμβρίου. Ο άγιος μας φέρνει εκείνη τη μέρα γλυκά, σοκολάτες και μικρά δώρα.

Γεια σας Είμαι η Ρενάτε... από τη Γερμανία.

Βέβαια, Χριστούγεννα στη Γερμανία σημαίνει οπωσδήποτε και πολλά γλυκά: μπισκότα, σοκολάτες, κέικ. Το καθένα έχει το όνομά του και τη δική του ξεχωριστή γεύση. Κι αυτό που δεν λείπει από κανένα γερμανικό σπίτι είναι το στόλεν, ένα γλυκό με φρούτα και μπόλικη ζάχαρη άχνη από πάνω.

Γεια σας Είμαι ο Ιβάν... από τη Ρωσία.

Ο παππούς μου μάς έλεγε ότι στα παλιά τα χρόνια, στη Ρωσία, ένα κοριτσάκι με ένα μακρύ άσπρο φόρεμα γύριζε με την παρέα του από σπίτι σε σπίτι. Έλεγαν χριστουγεννιάτικα τραγούδια και οι άνθρωποι τους έδιναν μικρά δώρα.

Στην Ιταλία δεν υπάρχουν δώρα την παραμονή των Χριστουγέννων. Τα δώρα μάς τα φέρνει η Μπεφάνα, η μάγισσα των Χριστουγέννων που κατεβαίνει από την καμινάδα την παραμονή των Φώτων. Για τα Χριστούγεννα όμως σε κάθε σπίτι έχουμε μια φάτνη. Κάθε χρόνο φτιάχνουμε καινούργιες φριγούρες στη φάτνη και περιμένουμε τους φίλους μας να έρθουν να τις θαυμάσουν. Ακόμα, για μας τους Ιταλούς, το αγαπημένο χριστουγεννιάτικο γλυκό είναι το πανετόνε.

Γεια σας Είμαι η Ραφαέλλα... από την Ιταλία.

Γεια σας Είμαι ο Νικ... από την Αυστραλία.

Εμείς στην Αυστραλία ζούμε τα πιο διαφορετικά Χριστούγεννα! Κατεβαίνουμε όλοι στην παραλία για να υποδεχτούμε τον Αϊ-Βασίλη που φτάνει με πλαστική βάρκα φορώντας το κατακόκκινο μαγιό του! Μοιράζει δώρα σε μεγάλους και μικρούς που τον περιμένουν με αγωνία. Για να τον ευχαριστήσουμε, τον κερνάμε κι εμείς παγωτά και λεμονάδες.

Ακρόαση 5: Μυρωδιές και χρώματα

Πες μου, πώς θα πάω;

Αιμίλιος: Μαμά, εξήγησέ μου πώς θα πάω στο ζαχαροπλαστείο. Φοβάμαι πως θα χαθώ!

Μητέρα: Μη φοβάσαι, παιδί μου. Είναι πολύ εύκολο να το βρεις. Άκου: Θα πας ίσια. Θα φτάσεις στα φανάρια. Θα στρίψεις δεξιά. Θα περπατήσεις ευθεία για λίγο μέχρι να φτάσεις στο πρώτο στενό. Εκεί θα στρίψεις πάλι δεξιά και θα προχωρήσεις ίσια ως την εκκλησία. Θα περάσεις απέναντι, και θα προχωρήσεις ίσια μπροστά σου. Θα δεις τον σταθμό του τρένου και δίπλα του είναι το ζαχαροπλαστείο.

Αιμίλιος: Α! όχι μαμά! Εγώ έτσι δε θα το βρω. Άκου πώς θα γίνει: Θα μου δώσεις ένα χαρτί και θα μου δείχνεις με το μολύβι από πού θα περάσω.

Κλάρα: Και για μένα μαμά να κάνεις το ίδιο. Με τόσα «θα» αποκλείεται να βρω το φαρμακείο και το μόνο που κάνουμε είναι... προπόνηση στον Μέλλοντα.

Μητέρα: Ωραία, λοιπόν, φέρετε μου δυο κομμάτια χαρτί... Κλάρα, αρχίζουμε με σένα. Πρόσεξε: Εδώ, είναι το σπίτι μας. Θα περάσεις απέναντι και θα προχωρήσεις ίσια μέχρι τα φανάρια της διασταύρωσης. Θα στρίψεις αριστερά και θα προχωρήσεις ευθεία μπροστά σου μέχρι τον κινηματογράφο. Στη γωνία θα ξαναστρίψεις αριστερά, θα προχωρήσεις για λίγο ίσια μέχρι τα επόμενα φανάρια. Εκεί θα περάσεις απέναντι και θα δεις το φαρμακείο, αμέσως μετά την Τοάπεξα. Εντάξει; Το κατάλαβες τώρα;

Κλάρα: Θα σου πω όταν θα γυρίσω!

Ακρόαση 6: Χαφ τερμ τέλος!!

Λουκία: Καλημέρα, Φρέντι. Είσαι καλά; Πέρασες ωραία στο χαφ τερμ;

Φρέντι: Γεια σου, Κλάρα. Τώρα καλά είμαι, αλλά στις διακοπές δεν ήμουν καθόλου καλά. Ήμουνα κρυωμένος και πέρασα όλη την εβδομάδα στο κρεβάτι με σιρόπια κι ασπιρίνες. Πάνε και τα σχέδια που είχαμε με τον Ρασίντ να πάμε στον Ζωολογικό Κήπο. Πήγε, τελικά, με τους γονείς του.

Λουκία: Δεν πειράζει, Φρέντι. Φτάνει που τώρα είσαι καλά και στον Ζωολογικό Κήπο πας μιαν άλλη φορά. Αν θέλεις, το κανονίζουμε να πάμε παρέα στις επόμενες διακοπές.

Φρέντι: Άσε να φτάσει ο καιρός και τα ξαναλέμε. Δε μου είπες όμως, εσύ τι έκανες;

Λουκία: Εγώ πέρασα πολύ ωραία. Πήγα με τον αδερφό μου στο Μουσείο Φυσικής Ιστορίας. Είδαμε τους δεινόσαυρους και τις πεταλούδες. Μας έδειξαν και μια ταινία. Να, έφερα κι αυτό το βιβλίο που αγόρασα. Είναι όλο φωτογραφίες από το Μουσείο.

Κλάρα: Γεια σας, παιδιά! Τι διαβάζετε;

Φρέντι: Η Λουκία έφερε έναν οδηγό από το Μουσείο που πήγε.

Κλάρα: Κι εγώ το ίδιο. Έφερα ένα βιβλίο και μια φωτογραφία που έβγαλα δίπλα σ' ένα κέρινο άγαλμα. Σας αρέσει;

Σάββας: Να μαι κι εγώ. Τι κάνετε;

Κλάρα: Εσένα, Σάββα, δε χρειάζεται να σε ρωτήσουμε! Πέρασες όλη την εβδομάδα στο αθλητικό κέντρο!

Σάββας: Λάθος! Έχασε! Πήγα στο Βρετανικό Μουσείο με τον Ονίκ. Του έδειξα και τα μάρμαρα από τον Παρθενώνα.

Μαργαρίτα: Γεια χαρά, παιδιά. Πώς περάσατε;

Σάββας: Καλώς τη Μαργαρίτα! Άργησες. Νόμιζες πως έχεις ακόμα διακοπές;

Μαργαρίτα: Δυστυχώς, χαφ τερμ τέλος! Είναι αλήθεια όμως πως πέρασα καταπληκτικά. Και πού δεν πήγα! Ανέβηκα στο Λόντον Άι, πήγα στο Μουσείο με τα τρένα και τα αυτοκίνητα, πήγα στο Χάιντ Παρκ κι έκανα και πολλά ψώνια στο κέντρο του Λονδίνου. Τώρα χρειάζομαι άλλη μια βδομάδα διακοπές για να ξεκουραστώ!

Λύση των σταυρόλεξου:

1. ΛΙΟΝΤΑΡΙ, 2. PINOKERO, 3. ΑΡΚΟΥΔΑ, 4. ΠΙΘΗΚΟΣ, 5. ΔΕΛΦΙΝΙ, 6. ΦΑΛΑΙΝΑ, 7. ΠΕΤΑΛΟΥΔΑ, 8. ΦΩΚΙΑ, 9. ΤΙΓΡΗ, 10. ΚΑΜΗΛΑ.

**A
Y
S
T
R
A
L
I
A**

Ενότητα 1η: Πώς σε λένε;

Κοινωνικοπολιτισμικός στόχος

Να μιλήσουν οι μαθητές για τον εαυτό τους, αναφερόμενοι στο μέρος που μένουν, στην καταγωγή τους, στην ηλικία τους και στην οικογένειά τους.

Μεθοδολογία

Η ενότητα αυτή επιδιώκει την γνωριμία - παρουσίαση των παιδιών της τάξης στους υπόλοιπους συμμαθητές τους. Τα παιδιά της ενότητας (Ελένη, Δημήτρης) λειτουργούν ως παραδείγματα, έτσι ώστε και οι μαθητές της τάξης να παρουσιάσουν τον εαυτό τους χρησιμοποιώντας αντίστοιχες ή παρόμοιες εκφράσεις (Με λένε....Είμαι...Γεννήθηκα...).

Το κείμενο αυτής της σελίδας συμπληρώνει την εικόνα των δύο παιδιών με πληροφορίες και στοιχεία για τη ζωή τους.

Οι τρεις μασκότ προσθέτουν ένα χιουμοριστικό στοιχείο και παίζουν τον ρόλο του συνδετικού κρίκου ανάμεσα στο κείμενο που προηγήθηκε και στη σελίδα δραστηριοτήτων που ακολουθεί.

Έτσι τα παιδιά προετοιμάζονται για να δώσουν τις πληροφορίες που ζητούνται (ασκήσεις 1,2), να προσδιορίσουν την ταυτότητά τους (άσκηση 3) και να μιλήσουν για έναν φίλο τους (άσκηση 4).

Η δραστηριότητα με το παιδί που μιλάει στο τηλέφωνο, όπως και οι δύο επόμενες, στοχεύουν στην επανάληψη κι εφαρμογή των βασικών εκφράσεων της ενότητας. Επίσης βοηθούν τα παιδιά να συνεργαστούν και να αντιληφθούν ότι γίνονται αποδεκτά από το σύνολο της σχολικής ομάδας.

Ενότητα 2η: Πώς βρέθηκες παππού στην Αυστραλία;

Κοινωνικοπολιτισμικός στόχος

Να μεταφερθούν οι μαθητές στην εποχή των παππούδων τους, που είναι η εποχή της μετανάστευσης των Ελλήνων στην Αυστραλία κατά τη δεκαετία του '60, και να προσπαθήσουν να αντιληφθούν τις δυσκολίες που συνάντησαν εκείνη την εποχή.

Μεθοδολογία

Η δεύτερη ενότητα έρχεται ως συνέχεια της προηγούμενης (προσδιορισμός της ταυτότητας του παιδιού) και επιδιώκει τη συγκέντρωση πληροφοριών από τους μαθητές για τους πρώτους Έλληνες μετανάστες της Αυστραλίας (προσδιορισμός της ιδιαίτερης καταγωγής - «προσωπική ιστορία»).

Με απλό τρόπο και με αφορμή το κείμενο, ο δάσκαλος συζητάει στην τάξη του το θέμα της μετανάστευσης στην ήπειρο αυτή, ένα ζήτημα που ξεκινάει για τους Έλληνες από την εποχή του '60 και συνεχίζεται στη σύγχρονη εποχή (βλ. ενότητα 4η: Η φύλη μου η Yen Nguyen).

Μέσα από τις δραστηριότητες της πρώτης σελίδας (άσκηση 1) τα παιδιά ψάχνουν τις απαντήσεις σε συγκεκριμένες ερωτήσεις (Πού γεννήθηκες; Πότε έφυγες;) και επεκτείνουν αυτή τη δραστηριότητα σε παιχνίδια δραματοποίησης.

Επίσης, προσπαθούν να έρθουν στη θέση του παππού ή της γιαγιάς και να περιγράψουν τα συναισθήματα εκείνων των πρώτων μεταναστών.

Η σύνδεση του παρόντος με το παρελθόν γίνεται και μέσω των επαγγελμάτων που τα παιδιά αναζητούν με τη βοήθεια του δασκάλου τους απαντώντας στην ερώτηση: Τι δουλειά κάνεις (άσκηση 3 σελίδα 2).

Με αφορμή το ζήτημα της μετανάστευσης τα παιδιά μπορούν να κάνουν μικρές έρευνες και να «παίξουν» τους δημιούριογράφους συγκεντρώνοντας πληροφορίες με τη βοήθεια των γονιών τους.

Ενότητα 3η: Μια αστεία ιστορία

Κοινωνικοπολιτισμικός στόχος

Να αντιληφθούν τα παιδιά μέσα από μια αστεία ιστορία τα μικρά καθημερινά προβλήματα που μπορεί να παρουσιαστούν την πρώτη περίοδο προσαρμογής σε μια άλλη χώρα.

Μεθοδολογία

Οι δραστηριότητες της ενότητας έχουν σταθερό σημείο αναφοράς την ιστορία του παππού. Ο/Η εκπαιδευτικός θα μπορούσε, αφού βεβαιωθεί ότι η ιστορία έχει κατανοηθεί πλήρως από τα παιδιά να προχωρήσει σε περαιτέρω σχολιασμούς και ανάλυσή της μέσα στην τάξη. Ειδικότερα οι μαθητές θα μπορούσαν:

- Να σχολιάσουν ότι ο παππούς και η γιαγιά, παρά τις δυσκολίες που είχαν έμαθαν τελικά τη γλώσσα της χώρας που ήρθαν να εργαστούν.
- Να παρατηρήσουν ότι ο μπακάλης προσπάθησε να διευκολύνει τον παππού με διάφορους τρόπους.
- Να καταλήξουν στο συμπέρασμα ότι η γνώση μιας ξένης γλώσσας λύνει προβλήματα επικοινωνίας.
- Να παρακινηθούν να αφηγηθούν κι αυτοί περιστατικά στα οποία βρέθηκαν σε δύσκολη θέση, με το σκεπτικό ότι μια κατάσταση που εξωτερικεύεται βιώνεται στη συνέχεια με τρόπο λιγότερο οδυνηρό.

Από κει και πέρα οι μαθητές μπορούν να ασχοληθούν με το κρυπτόλεξο και με την ευχάριστη ατμόσφαιρα που επιδιώκουμε να δημιουργήσουν στην τάξη οι τρεις ασκήσεις δραματοποίησης: μία ή δύο είναι ίσως δυνατό να «κλείσουν» τη διδακτική ενότητα, εμπεδώνοντας έτσι το διδακτικό υλικό και η τρίτη μπορεί να δοθεί ως άσκηση για το επόμενο μάθημα. Ο/Η εκπαιδευτικός μπορεί εκτιμώντας ανάλογα το επίπεδο της τάξης του να ζητήσει από τα παιδιά να γράψουν τον διάλογο ή να δώσει ο ίδιος το κείμενο και να τους ζητήσει να το υποδυθούν επιμένοντας στη σωστή άρθρωση και προφορά στις δύο γλώσσες. Ως άσκηση για το επόμενο μάθημα μπορεί εναλλακτικά να δοθεί και μια από τις δύο μικρές «έρευνες» που ακολουθούν.

Επίσης, προτείνεται ως επιπλέον άσκηση να αναδιηγηθούν τα παιδιά την ιστορία του παππού σε τρίτο πρόσωπο, κάνοντας τις απαραίτητες αλλαγές και επαναλαμβάνοντας τη χρήση του αορίστου.

Ενότητα 4η: Η φίλη μου η Yen Nguyen

Κοινωνικοπολιτισμικοί στόχοι

1. Να παρουσιαστεί στην τάξη μια ζωντανή εικόνα της σύγχρονης μετανάστευσης στην Αυστραλία.
2. Να γίνει λόγος σε αδρές γραμμές για την πολυπολιτισμική σύνθεση της αυστραλιανής κοινωνίας.

Μεθοδολογία

Η ενότητα αναφέρεται σε μια μιορφή σύγχρονης μετανάστευσης, η οποία μπορεί να οφείλεται σε οικονομικούς ή και σε πολιτικούς λόγους.

Το κείμενο της σελίδας 1 προσφέρει την ευκαιρία μιας γενικότερης συζήτησης σχετικά με τους μετανάστες, τους τόπους καταγωγής τους και τον τρόπο ζωής τους.

Τα παιδιά της τάξης μπορούν έτσι να καταθέσουν και προσωπικές εμπειρίες για τον τόπο προέλευσης των γονιών τους, τις παραδοσιακές διατροφικές συνήθειες στη δική τους οικογένεια και άλλες αντιλήψεις σε θέματα της καθημερινότητας.

Η ενότητα «κλείνει» με ομαδική εργασία που προβλέπει τη συνεργασία των παιδιών σε μια αφίσα. Με τις φωτογραφίες και τα κείμενα που γράφονται τα παιδιά της Αυστραλίας αποτελούν μια μεγάλη παρέα που είναι ενωμένη μέσα στην διαφορετικότητά της.

Ενότητα 5η: Βόλτα στην αγορά

Κοινωνικοπολιτισμικοί στόχοι

1. Να βιώσουν οι μαθητές την ατμόσφαιρα της αγοράς μέσα στην πολυπολιτισμική κοινωνία της Αυστραλίας.
2. Να ασχοληθούν με τα ελληνικά καταστήματα, τις επιγραφές και τα είδη που προσφέρουν.

Μεθοδολογία

Η βόλτα που οργανώνει η δασκάλα του σχολείου δίνει την αφορμή στους μαθητές να «παίξουν» στην τάξη με τα ονόματα και τις επιγραφές των μαγαζιών της γειτονιάς τους.

Γενικότερη επιδίωξη της ενότητας είναι να μεταφερθεί στην τάξη η χαρούμενη ατμόσφαιρα της βόλτας στην αγορά μιας πολυπολιτισμικής κοινωνίας όπου άνθρωποι διαφορετικής καταγωγής συννυπάρχουν ειρηνικά.

Αν υπάρχει η δυνατότητα να πραγματοποιήσουν τα παιδιά τη βόλτα αυτή, μπορούν μετά να φτιάξουν στην τάξη επιγραφές από χαρτόνι (για παράδειγμα τρεις ελληνικές επιγραφές το καθένα και δύο από άλλη γλώσσα).

Αν δε γίνεται αυτό, μπορεί ο δάσκαλος να οργανώσει ένα παιχνίδι «μαγαζιών» μέσα στην τάξη, με φωτογραφίες προϊόντων και να αποδώσει δραματικά στιγμιότυπα από τη βόλτα στην αγορά με τη βοήθεια των μαθητών του.

Το πολυπολιτισμικό πνεύμα της αγοράς «περνάει» και μέσα από τον διάλογο των δύο κοριτσιών για το Λονδίνο, ενώ η ενότητα «κλείνει» με τη χρήση εκφράσεων για ψώνια και αγορές. Η ιδέα της δραματοποίησης εξυπηρετεί τον ίδιο λόγο:

Να συνθίσουν τα παιδιά απλές γλωσσικές και κοινωνικές συμπεριφορές που χρησιμοποιούνται σε αντίστοιχες περιστάσεις αγορών και πωλήσεων.

Μεγαλύτερη εμβάθυνση σε σχετικές γλωσσικές δραστηριότητες έχει ήδη προηγηθεί σε αντίστοιχη ενότητα του κοριτσού (Μιλώ και γράφω Ελληνικά στις γειτονιές του κόσμου: Μέρος 1ο ενότητα 12η: Πάμε για ψώνια).

Ενότητα 6η: Το κοάλα

Κοινωνικοπολιτισμικός στόχος

Να παρουσιασθεί η ιδιαίτερη πανίδα της αυστραλιανής ηπείρου.

Μεθοδολογία

Η ενότητα αναφέρεται αρχικά στο κοάλα και στη συνέχεια επεκτείνεται και στην ιδιαίτερη πανίδα της Αυστραλίας. Η περιγραφή του κοάλα -σε α' πρόσωπο -στοχεύει στο να εμπεδώσουν και να κατακτήσουν οι μαθητές δομές λόγου και πληροφορίες αρκετές από τις οποίες πρέπει να τους είναι ήδη γνωστές στη γλώσσα της χώρας παραμονής. Μια άσκηση που θα μπορούσε να δοθεί επιπλέον, αφού αρθούν οι δυσκολίες κατανόησης, είναι να μετατρέψουν την περιγραφή σε γ' πρόσωπο, κάνοντας τις αλλαγές που αυτοί θεωρούν απαραίτητες. Όπως, για παράδειγμα: «Το όνομα "κοάλα" σημαίνει: χωρίς νερό. Όταν διψάει,...»

Οι πληροφορίες, επίσης, του κειμένου, μπορούν να συνδυαστούν με ερωτήσεις και να δώσουν την «ταυτότητα» του κοάλα. Μπορούν επίσης να αποτελέσουν υπόδειγμα και για την ταυτότητα του αγαπημένου ζώου των παιδιών. Το ποίημα «Τα ζώα της Αυστραλίας» συνθέτει όλον εκείνο τον ιδιαίτερο ζωικό πλούτο της ηπείρου σε στροφές -εικόνες. Οι δραστηριότητες που ακολουθούν αποτελούν μια εμπέδωση των προηγουμένων πληροφοριών μέσα από διάφορα παιχνίδια.

Ενότητα 7η: Τα ζώα τρελάθηκαν

Κοινωνικοπολιτισμικός στόχος

Να δημιουργηθεί στην τάξη η ανάλογη ατμόσφαιρα, ώστε οι μαθητές να αντιμετωπίσουν με ευχάριστη και δημιουργική διάθεση το όνειρο του Νίκου και να εκφράσουν τις σκέψεις τους σχετικά μ' αυτό.

Μεθοδολογία

Γενική επιδίωξη της ενότητας είναι να κινητοποιήσει τη φαντασία των παιδιών, δίνοντάς τους ερεθίσματα να μιλήσουν για παράξενες και ασυνήθιστες καταστάσεις αρχιζόντας από το όνειρο του Νίκου. Εδώ, ανατρέπεται η πραγματικότητα και δημιουργείται ένας άλλος κόσμος: τα ζώα ή τα πουλιά αλλάζουν περιβάλλον και διατροφικές συνήθειες, το εχθρικό γίνεται φιλικό και δημιουργείται η απορία πώς θα ήταν οι άνθρωποι στο μισοτελειωμένο όνειρο του Νίκου.

Σ' αυτό το σημείο, αν ο/η εκπαιδευτικός κρίνει ότι είναι εφικτό, θα μπορούσε να οδηγήσει την τάξη του σε ένα παιχνίδι με τη φαντασία, όπου θα προσπαθούσαν τα παιδιά να μαντέψουν πώς θα συνεχίζοταν το όνειρο του Νίκου. Βασικός όρος γι' αυτή τη συνέχεια είναι να έχουν υπόψη τους ότι, ακόμη και σ' αυτόν τον μη πραγματικό κόσμο, όλοι μπορούν να επηρεάσουν όλους με τις πράξεις τους.

Επιδιωκόμενο αποτέλεσμα σ' αυτή τη διαδικασία δεν είναι τόσο η ολοκληρωμένη σύνθεση μιας ιστορίας, όσο να εκφραστούν τα παιδιά μιλώντας, γράφοντας ή ζωγραφίζοντας πάνω σ' αυτά τα δεδομένα (π.χ. τι θα έλεγε, νομίζετε, ο καρχαρίας, αν μιλούσε; Ή, τι μπορεί να πάθει ένας παπαγάλος στο ποτάμι; Ή, πώς άντεξε ο κροκόδειλος τη ζέστη στην έρημο;)

Οπωσδήποτε, ανεξάρτητα από την παραπάνω προτεινόμενη προαιρετική άσκηση, μπορεί να γίνει αναφορά σε βιβλία ή κινηματογραφικά έργα με ανάλογα περιεχόμενο (π.χ. Λούις Κάρολ, «Η Αλίκη στη χώρα των θαυμάτων») και να ζητηθεί από τους μαθητές να τα παρουσιάσουν στην τάξη, να μιλήσουν για τις εντυπώσεις τους.

Οι δραστηριότητες της ενότητας κινούνται, ως επί το πλείστον, στον χώρο της ελεύθερης σύνθεσης, όπως και το ποίημα της Π. Παμπούδη, που προσφέρεται για σχολιασμό και άσκηση στη σωστή προφορά η παρόχηση του -τρ-.

Για περαιτέρω πληροφόρηση σε παρόμοιες «φανταστικές» συνθέσεις λόγου, ο/η εκπαιδευτικός θα μπορούσε να συμβουλευτεί και το βιβλίο: Τζιάννι Ροντάρι, Γραμματική της φαντασίας. Εκδόσεις Τεκμήριο, Αθήνα 1994.

Ενότητα 8η: Χριστούγεννα στην Αυστραλία

Κοινωνικοπολιτισμικός στόχος

Να αναδειχθεί, μέσα από δύο διαφορετικές οπτικές γωνίες, η ιδιαιτερότητα των Χριστουγέννων στην Αυστραλία.

Μεθοδολογία

Η ενότητα επιδιώκει να αποδώσει την ιδιαιτερη ατμόσφαιρα των Χριστουγέννων στην Αυστραλία, εορταστική και καλοκαιρινή ταυτόχρονα. Το κείμενο της κάρτας του Λεωνίδα προσπαθεί αυτό ακριβώς να περιγράψει: τα Χριστούγεννα με την οπτική γωνία του «άλλου», του επισκέπτη. Ετσι η ιδέα της σύγκρισης προκύπτει από την αρχή ήδη της ενότητας.

Τα παιδιά καλούνται να συγκρίνουν και να περιγράψουν: α) τα Χριστούγεννα στην Αυστραλία και στην Ελλάδα και β) το μέρος που ζουν πριν και τώρα, που είναι Χριστούγεννα, και να βρουν ομοιότητες και διαφορές. Επίσης, σταθερό σημείο αναφοράς είναι η αντίστοιχη Ενότητα 13, Η γέννηση του Χριστού, στο βιβλίο του μαθητή και στο Τετράδιο δραστηριοτήτων 1. Ο μαθητής πρέπει να έχει μελετήσει και αφομοιώσει το υλικό της, ώστε να το ανακαλέσει στην άσκηση 6 και να δημιουργήσει το δικό του εννοιολογικό σύνολο.

Η τελευταία δραστηριότητα ζητά από τα παιδιά να συνεχίσουν με ελεύθερο τρόπο την ιστορία, αναδεικνύοντας την ιδιαιτερότητα του τόπου που ζουν.

Ως επιπλέον δραστηριότητα προτείνεται να περιγράψουν τα παιδιά σε γραπτό λόγο ή σε τηλεφωνική συνδιάλεξη σε ένα συνομήλικό τους τις χριστουγεννιάτικες ασχολίες τους.

Ενότητα 9η: Ελάτε να γιορτάσουμε μαζί

Κοινωνικοπολιτισμικός στόχος

Να αναδειχθεί ο ιδιαίτερος χαρακτήρας μιας πολυπολιτισμικής γιορτής όπως το Moomba Festival.

Μεθοδολογία

Την ξεχωριστή ατμόσφαιρα μιας τοπικής γιορτής στην Αυστραλία επιδιώκει να αποδώσει η ενότητα 9. Εδώ η περιγραφή γίνεται από ένα παιδί σε ένα άλλο που πρόκειται να επισκεφτεί την Αυστραλία και το κείμενο της περιγραφής, που είναι ταυτόχρονα και κείμενο επιστολής σε συνομήλικο, μπορεί να λειτουργήσει και ως υπόδειγμα για να περιγράψουν τα παιδιά και κάποια άλλη γιορτή ή φεστιβάλ στο οποίο θα πήγαιναν έναν επισκέπτη τους από την Ελλάδα (π.χ. το «Γλέντι»). Κατά τη διδασκαλία χρήσιμο θα ήταν να επισημανθεί η βασική δομή της προτεινόμενης περιγραφής: Το όνομα της γιορτής και η σημασία του - το μέρος και η διάρκεια- τι περιλαμβάνει- τι ξεχωρίζει από αυτήν ο αφηγητής (έκφραση συναισθηματικής στάσης/προτίμησης).

Ως κύρια δραστηριότητα προτείνεται η σύνθεση μιας αφίσας με συνδυασμό φράσεων, κειμένων, σκίτσων ή φωτογραφιών. Η εργασία αυτή μπορεί να είναι ατομική, σε ομάδες ή να γίνει με συνεργασία όλων. Ως επιπλέον δραστηριότητα, ο/η εκπαιδευτικός θα μπορούσε να ζητήσει από τα παιδιά να του διηγηθούν κάποιο περιστατικό που τους έκανε εντύπωση, να το γράψουν με λίγα λόγια στο σπίτι και να συγκεντρώσουν όλα τα κείμενα σε ένα μικρό τεύχος για τη βιβλιοθήκη της τάξης τους.

Ενότητα 10η: Η γιορτή της Μητέρας

Κοινωνικοπολιτισμικός στόχος

Να συζητήσουν τα παιδιά στην τάξη για τη γιορτή της Μητέρας και τη σημασία της.

Μεθοδολογία

Μέσα από την αφήγηση (ο λόγος της δασκάλας μέσα στο κείμενο του παιδιού) παρουσιάζεται εδώ η γιορτή της Μητέρας στην Αυστραλία αλλά και η «καταγωγή» της γιορτής από τις Η.Π.Α. Οι πληροφορίες μεταφέρονται στα υπόλοιπα μέλη της οικογένειας, τα οποία επίσης προγραμματίζουν τη δική τους γιορτή της Μητέρας.

Οι δραστηριότητες της ενότητας επιδιώκουν να κινητοποιήσουν την ευαισθησία και τη δημιουργικότητα των παιδιών γύρω από το θέμα, κατευθύνοντάς τα σε δώρα που απαιτούν μια ιδιαίτερη αναζήτηση ή προσεργασία («Δώρα που χαρίζονται...αλλά δεν αγοράζονται»).

Η άσκηση με την τηλεφωνική συνδιάλεξη απαιτεί μοίρασμα ρόλων, ενδεχομένως μια προετοιμασία του κειμένου από τον καθένα και μετά παρουσίαση στην τάξη. Η άσκηση μπορεί να γίνει από ομάδες πέντε παιδιών και μια επιτροπή να διαλέξει την καλύτερη. Στην άσκηση λεξιλογίου τα παιδιά καλούνται να καταθέσουν τις ιδέες και τα συναισθήματά τους. Μπορεί να είναι μόνο μια λέξη (π.χ. αγάπη, φροντίδα) ή φράση από τον καθένα, που θα γραφεί στον πίνακα, ή τα παιδιά να κάνουν τις δικές τους κάρτες για το σπίτι.

Ενότητα 11η: Στην κατασκήνωση

Κοινωνικοπολιτισμικός στόχος

Να συζητηθεί στην τάξη η διαδικασία οργάνωσης μιας τριήμερης οικογενειακής εκδρομής με κατασκήνωση στην ύπαιθρο.

Μεθοδολογία

Να συζητήσουν για το πρόγραμμα και τις πιθανές δραστηριότητες εκείνες τις μέρες.

Η ενότητα 11 και 12 αναφέρονται σε μια οικογενειακή εκδρομή. Η 11 αναφέρεται στην προετοιμασία και στη διοργάνωση και η 12 στις εκδηλώσεις το τελευταίο βράδυ στην κατασκήνωση.

Το ημερολόγιο ενός από τα παιδιά, του Σίμου, είναι η «πηγή» των πληροφοριών και η αρχή της ιστορίας. Οι μαθητές καλούνται να «υποδιυθούν» τους ρόλους των παιδιών και της μητέρας να κάνουν σχέδια για την κατασκήνωση και λίστες για τα ψώνια.

Από γλωσσική άποψη, θα χρειαστεί εδώ να ξαναθυμηθούν τον μέλλοντα και να συγκεντρώσουν σε μικρούς καταλόγους τα ουσιαστικά που αναφέρονται σε όσα παίρνει κανείς μαζί του στην κατασκήνωση.

Ο/Η εκπαιδευτικός μπορεί εδώ να κάνει αν το κρίνει απαραίτητο μια επανάληψη στη χοήση του άρθρου και στην κλίση των ουσιαστικών (π.χ. το φλιτζάνι, τα φλιτζάνια).

Οι μαθητές μπορούν ακόμη να μιλήσουν για δικές τους ανάλογες εμπειρίες, να φέρουν φωτογραφίες, κάρτες ή χάρτες στην τάξη, να μιλήσουν πιο αναλυτικά για το πρόγραμμα των τριών ημερών, ή να διηγηθούν κάποιο περιστατικό ή δική τους ανάλογη εμπειρία. Επίσης μπορούν να ανατρέξουν και στο βιβλίο του μαθητή «Γράμματα πάνε κι έρχονται Ελληνικά στον κόσμο» (Δ' Τάξη) στην Ενότητα 1, όπου υπάρχει ένα κείμενο με τον τίτλο «Ψάρεμα στη λίμνη Αλεξαντρίνα». Θα μπορούσαν ακόμη να συζητήσουν για τι πρέπει να προσέχει κανείς στην κατασκήνωση και να διατυπώσουν κάποιους κανόνες ή οδηγίες. Γενικά επιδιώκεται σ' αυτή την ενότητα να δημιουργηθεί στην τάξη η ευχάριστη ατμόσφαιρα της προετοιμασίας για μια εκδρομή.

Ενότητα 12η: Η παράσταση

Κοινωνικοπολιτισμικός στόχος

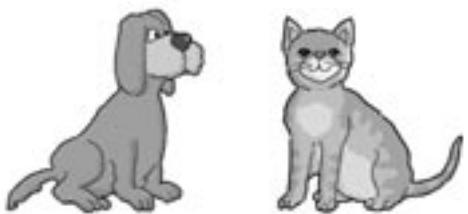
Να συνεργαστούν τα παιδιά με θέμα την προετοιμασία και τη διοργάνωση μιας αποχαιρετιστήριας γιορτής.

Μεθοδολογία

Στην ενότητα 12 γίνεται προσπάθεια να αναπαρασταθεί η ατμόσφαιρα της τελευταίας βραδιάς στην κατασκήνωση, όπου τα παιχνίδια, τα αστεία και τα ανέκδοτα φτάνουν στο αποκορύφωμά τους. Οι μαθητές μπορούν, αφού διαβάσουν με δραματοποίηση το κείμενο, να εμπλουτίσουν οι ίδιοι το πρόγραμμα της αποχαιρετιστήριας γιορτής, διατυπώνοντας τις ιδέες τους και πραγματοποιώντας τις. Οι ιδέες αυτές μπορεί να σχετίζονται τόσο με γλωσσική, όσο και με θεατρική έκφραση, οποιασδήποτε μορφής (π.χ. μεταμφιέσεις, παντομίμα, χορός κ.λπ.).

Η ιδέα της κατασκήνωσης στην ύπαιθρο είναι μια ευκαιρία να επαναληφθούν τα χαρακτηριστικά του Αυστραλιανού τοπίου, όπως επίσης και της ιδιαίτερης πανίδας, μέσα από αντίστοιχες ασκήσεις. Άλλα και η ιδέα της αποχαιρετιστήριας γιορτής, με την οποία τελειώνει το υλικό της Αυστραλίας, μπορεί να παραπέμψει και στην ιδέα της διοργάνωσης μιας αποχαιρετιστήριας σχολικής γιορτής, όπου όλοι μπορούν να συνεργαστούν καταθέτοντας τις ιδέες τους.

**Н.
п.
А.**

Ενότητα 1η: Ας γνωριστούμε καλύτερα!

Κοινωνικοπολιτισμικός στόχος

Να γνωριστούν με τα παιδιά της τάξης τους μιλώντας με λίγα λόγια για τον εαυτό τους, την οικογένειά τους, τον τόπο που μένουν και την καταγωγή τους.

Μεθοδολογία

Την ενότητα διατρέχει ο διάλογος Ρούντι-Ρώξης, στον οποίο αναπτύσσονται τα θέματα:

- 1) συστάσεις – αυτοπαρουσίαση και γνωριμία με τα παιδιά της τάξης
- 2) εννοιολογικά σύνολα και σχηματισμός προτάσεων με θέμα διακοπές-καλοκαίρι και σχολείο-επιστροφή.
- 3) σύνθεση – ανάγνωση – γραφή λέξεων με πρώτο συνθετικό το ευ(ef/).

Η διδασκαλία αρχίζει με το κείμενο της πρώτης σελίδας, το οποίο προσφέρεται για δραματοποίηση (είτε από δύο παιδιά με δραματική ανάγνωση είτε με το πρόχειρο στήσιμο μιας θεατρικής σκηνής μέσα στην τάξη, πίσω από την οποία δύο παιδιά θα κινούν δύο κουκλάκια). Στη συνέχεια τα παιδιά αυτοσυστήνονται στον/η διπλανό/ή τους και τον/τη ωριούν το όνομά του. Οι δραστηριότητες από κει και πέρα κλιμακώνονται ως εξής: μιλάω για – παρουσιάζω: τον εαυτό μου, τον/τη διπλανό/ή μου, τους συμμαθητές μου και τον/τη δάσκαλο/α μου. Σε δεύτερη φάση, οι μαθητές καλούνται να βρουν κι άλλα παιδιά που «μιλάνε Ελληνικά και Αγγλικά» και ζουν σε άλλες χώρες. Εδώ επιδιώκεται όχι μόνο να συνειδητοποιήσουν ότι κι άλλα παιδιά ζουν όπως αυτά σε παρόμοιες καταστάσεις διγλωσσίας, αλλά και να μιλήσουν ή να ακούσουν περισσότερα γι' αυτά.

Ο σχηματισμός φράσεων από τα δύο εννοιολογικά σύνολα «καλοκαίρι-διακοπές» και «σχολείο- επιστροφή» είναι μια διαδικασία στην οποία επιδιώκεται η μεγαλύτερη δυνατή συμμετοχή: όλοι ενθαρρύνονται να μιλήσουν, σωστά ή όχι, και ο/η εκπαιδευτικός περνάει σταδιακά από την ενθάρρυνση στη διακριτική διόρθωση, έχοντας υπόψη, τόσο εδώ, όσο και στις επόμενες ασκήσεις, τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν τα παιδιά αυτής της ηλικίας στη σύνθεση φράσεων.

Ενότητα 2η: Η γιορτή της φιλίας

Κοινωνικοπολιτισμικοί στόχοι

1. Να γίνει μια σύντομη αναφορά στις δραστηριότητες της γιορτής της φιλίας στο σχολείο.
2. Να μπορούν τα παιδιά να εκφράζουν με απλές φράσεις τη συμπάθειά τους για τους φίλους τους και να αναφέρουν κάποιες κοινές τους δραστηριότητες.

Μεθοδολογία

Η ενότητα, κατά το κύριο μέρος της, αναπτύσσεται παράλληλα με τον διάλογο Ρούντι-Ρώξης, ο οποίος εδώ περιλαμβάνει τα παρακάτω θέματα:

- α) Η Ρώξη δικαιολογείται γιατί δεν πήγε χθες σχολείο.
- β) Ο Ρούντι μιλά για τη γιορτή της φιλίας και τις κατασκευές που έκαναν.

Οι μαθητές καλούνται να «παρακολουθήσουν» μαζί με τον/την εκπαιδευτικό τη συζήτηση και να λάβουν μέρος στις κατασκευές και τις δραστηριότητες. Έτσι τα παιδιά ακολουθούν την πορεία: αναφέρω ονόματα φίλων μου, εκφράζω τη συμπάθειά μου γι' αυτούς, μιλάω για τις κοινές μας ασχολίες. Τελικός στόχος είναι η σύνθεση όλων αυτών των πληροφοριών σε ένα μικρό τεύχος – δώρο για τους φίλους. Επιδιώκεται έτσι να ασκηθούν τα παιδιά στη σύνθεση μικρών κειμένων με συγκεκριμένο θέμα. Το ποίημα στο τέλος της ενότητας προσφέρει άλλη μια ευκαιρία για δραματοποίηση, με τον τρόπο που θα επιλέξει ο/η εκπαιδευτικός, ενώ μας δίνει παράλληλα την ευκαιρία να δούμε, με ένα άλλο τρόπο, τα θετικά μιας φιλικής σχέσης.

Ενότητα 3η: Έρχεται το Halloween!

Κοινωνικοπολιτισμικοί στόχοι

1. Να παρουσιαστούν οι δραστηριότητες και οι προετοιμασίες για το Halloween, καθώς και η συμμετοχή των παιδιών και των γονέων σε αυτές.
2. Να αναδειχθεί η ιδιαίτερη ατμόσφαιρα της γιορτής στις Η.Π.Α., να επισημανθούν οι διαφορές και οι ομοιότητες στον εορτασμό με άλλες χώρες.

Μεθοδολογία

Ο μικρός διάλογος της αρχής επιδιώκει να κινητοποιήσει τα παιδιά να μιλήσουν κι αυτά για το δικό τους πρόγραμμα τη μέρα της γιορτής. Ακολουθώντας την προετοιμασία για τη βραδινή έξοδο τα παιδιά καλούνται να καταστρώσουν λίστες με όλα τα απαραίτητα. Από γλωσσική άποψη κάτω από την επαναλαμβανόμενη φράση *Ti* (δεν) θα κάνουμε/προσέχουμε οι μαθητές καλούνται να επαναλάβουν ή να ασκηθούν στη χρήση του Μέλλοντα (στιγμαίου και εξακολουθητικού) και να συμπληρώσουν τις αντίστοιχες λίστες. Ο/Η εκπαιδευτικός μπορεί να επιμείνει ή να υπενθυμίσει τη διαφορά ανάμεσα στο «τι θα κάνουμε αύριο το βράδυ συνέχεια, όλη την ώρα της βραδινής βόλτας» και στο «τι θα κάνουμε σήμερα» στοχεύοντας στη διαφορά ανάμεσα στον μη συνοπτικό και στον συνοπτικό τρόπο ενέργειας. Επίσης οι τυπικές φράσεις της γιορτής σκόπιμο είναι να αποδοθούν και στα Ελληνικά.

Από κοινωνικοπολιτισμική άποψη, σκόπιμο είναι να ανατρέξει ο/η εκπαιδευτικός στην αντίστοιχη ενότητα του Halloween στον Καναδά, να αναπτύξει το ιστορικό της γιορτής και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της, καθώς και τις διαφορές από τις Απόκριες (βλ. στο Υλικό Κορμού, «Γράμματα πάνε κι έρχονται /Ελληνικά στον κόσμο», Ενότητα 15, «Το καρναβάλι φτάνει!», σε βιβλίο μαθητή και τετράδιο δραστηριοτήτων). Επίσης, μετά την κατανόηση του ιστορικού της γιορτής, ακολουθεί η σύγκριση με τον τρόπο που γιορτάζεται το Halloween στην Αγγλία. Εδώ στόχος είναι να επισημανθεί η διαφορά ανάμεσα στην Αγγλία (τρομακτική μεταμφίεση) και στις Η.Π.Α. (μεγαλύτερη ποικιλία μεταμφιέσεων).

Η παρακάτω δραστηριότητα προτείνεται, ως προαιρετική, για το τέλος της διδασκαλίας.

ΦΤΙΑΧΝΟΥΜΕ ΦΑΝΤΑΣΜΑΤΑ

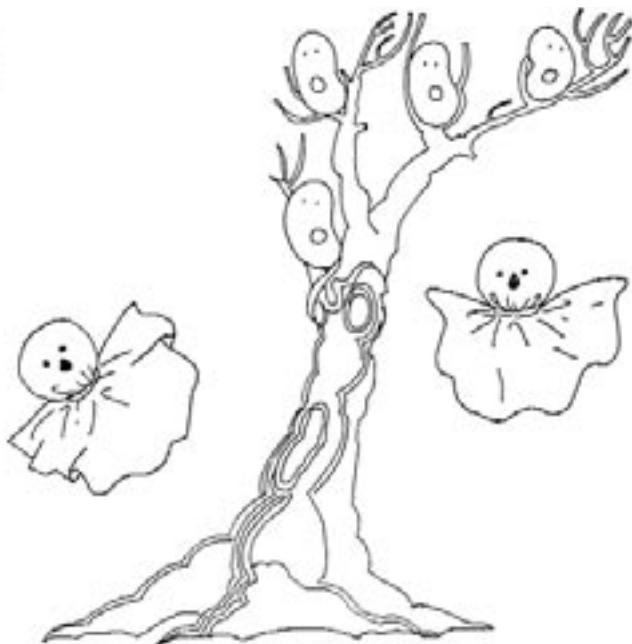
Διαλέγω τον ένα ή και τους δύο τρόπους.

A. ΜΕ ΦΑΣΟΛΙΑ ΓΙΓΑΝΤΕΣ

- Φτιάχνω με χαρτί ή ζωγραφίζω ένα στοιχειωμένο σπίτι, δέντρο ή κάτι άλλο σχετικό με το Halloween.
- Κολλάω σε μερικά σημεία φασόλια όπως στην παρακάτω εικόνα.
- Με μαρκαδόρο φτιάχνω δύο τελείες (...) για μάτια και ένα όμικρον (ο) για στόμα.
- Αμέσως τα φασόλια γίνονται μικρά φαντάσματα.

B. ΜΕ ΧΑΡΤΟΜΑΝΤΗΛΑ

- Τσαλακώνω ένα χαρτομάντηλο και το κάνω μπάλα.
- Τυλίγω άλλο ένα χαρτομάντηλο γύρω από τη μπάλα και το δένω με ένα λαστιχάκι.
- Με μαρκαδόρο φτιάχνω μάτια και το φάντασμα είναι έτοιμο.

Ενότητα 4η: Μετά τη μέρα των Ευχαριστιών...

Κοινωνικοπολιτισμικοί στόχοι

Να μαλήσουν οι μαθητές για τον τρόπο που γιορτάζεται η μέρα των Ευχαριστιών σε μια οικογένεια.

Μεθοδολογία

Η ενότητα προσφέρεται για διδασκαλία μετά τη μέρα των Ευχαριστιών, αφού μεταφέρει όσα συνέβησαν στους δύο «ήρωες» εκείνη τη μέρα. Αν ο/η εκπαιδευτικός θεωρεί ότι πρέπει να γίνει λόγος για το ιστορικό της γιορτής, τότε μπορεί να ανατρέξει στην αντίστοιχη ενότητα του Καναδά. Το βασικό κείμενο είναι η αφήγηση του Ρούντι, που μπορεί να παρακινήσει τα παιδιά να θυμηθούν ή να φανταστούν κάτι αστείο, παραξένο ή απροσδόκιτο από εκείνη τη μέρα και να το παρουσιάσουν στους συμμαθητές τους. Στη συνέχεια οι μαθητές καλούνται να απαντήσουν σε ερωτήσεις που αναφέρονται στο τυπικό της γιορτής. Ο/Η εκπαιδευτικός μπορεί να ζητήσει επιπλέον από κάποιο από τα παιδιά να συνθέσει όλες αυτές τις απαντήσεις σε μια μικρή παρουσίαση, προφορική ή και γραπτή. Σχετικό με το νόημα της ημέρας είναι το περιεχόμενο των δύο ασκήσεων που ακολουθούν με τις ομαδοποιήσεις σε φρούτα, λαχανικά, όσπρια, δημητριακά, ξηρούς καιρούς. Το θέμα αυτό προσφέρεται για εργασία σε ομάδες από τα παιδιά, οι οποίες θα μπορούσαν να επεκταθούν σε θέματα όπως:

1) φέρνουμε στην τάξη μας αντιπροσωπευτικά είδη από κάθε ομάδα και μιλάμε λίγο γι' αυτά,

2) κάνουμε μικρές αφίσες με το υλικό των ομάδων, συνδυάζοντας εικόνες ή φωτογραφίες από περιοδικά με μικρά κείμενα,

3) οι ομάδες συνεργάζονται και γράφουν τις δικές τους ιδέες για ένα γιορτινό τραπέζι.

Η ενότητα, προχωρώντας ως το τέλος, δίνει την ευκαιρία στα παιδιά να διηγηθούν τις δικές τους εμπειρίες ή και να τις ζωγραφίσουν. Η επικοινωνιακή περίσταση που παρουσιάζεται αναφέρεται στην πρόσκληση σε γεύμα σε φιλικό πρόσωπο. Τελειώνοντας, οι μαθητές καλούνται να θυμηθούν ότι η γραφή «ευ» μπορεί να αντιστοιχεί σε προφορά /ef/ ή /eu/. Ο/Η εκπαιδευτικός μπορεί να κάνει τη διάκριση ότι: όταν ακολουθεί φωνήν ή σύμφωνο, προφέρουμε -v- και όταν ακολουθεί άηχο σύμφωνο, προφέρεται -f-.

Σχετικά με τους συνδυασμούς -αυ-και-ευ- και τη διδασκαλία τους:

1) Μαθαίνω να διαβάζω, (βιβλίο, τετράδιο και οδηγός για τον δάσκαλο), ενότητες 15-17.

2) Ελληνικά με την παρέα μου, (βιβλίο και συνοδευτικό τεύχος για τον εκπαιδευτικό, στην προκαταρκτική ενότητα: Αρχίζω!)

Ενότητα 5η: Ο τόπος που ζούμε

Κοινωνικοπολιτισμικός στόχος

Να αναδειχθεί η ζωντανή ατμόσφαιρα μιας σύγχρονης πολυπολιτισμικής πόλης, όπως η Νέα Υόρκη.

Μεθοδολογία

Η ενότητα αναφέρεται στην πόλη της Νέας Υόρκης μέσα από: α) τον διάλογο των παιδιών που παρατηρούν τον χάρτη β) τις σχετικές δραστηριότητες, όπου τα παιδιά επιλέγουν κάποια μέρη που τους ενδιαφέρουν και γ) τις σελίδες 3 και 4 όπου παρουσιάζονται τέσσερα χαρακτηριστικά μέρη της πόλης. Η δομή αυτή θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί ενδεχομένως και για να παρουσιαστεί κάποια άλλη πόλη, αν ολη εκπαιδευτικός παρουσιάσει κάποιες βασικές πληροφορίες για την πόλη του και αναθέσει εργασίες συλλογής υλικού και πληροφοριών στους μαθητές του.

Οπωσδήποτε όμως, με την παρούσα δομή, επιδιώκεται να τονιστεί ο πολυπολιτισμικός χαρακτήρας της πόλης και κάποια από τα πιο εντυπωσιακά της κτίρια. Η αναφορά στους Δίδυμους Πύργους επιδιώκει να αποδώσει την απόφαση των ανθρώπων να συνεχίσουν να προσταθούν για ένα καλύτερο αύριο. Τα παιδιά καλούνται να «ταξιδέψουν» στην πόλη της Νέας Υόρκης, να τη δουν «πανοραμικά» από τον χάρτη, να επιλέξουν μέρη ανάλογα με τις προτιμήσεις τους και να μιλήσουν λίγο γι' αυτά. Μπορούν ακόμη να φέρουν στο σχολείο επιπλέον υλικό για την πόλη (βιβλία, χάρτες) και να το παρουσιάσουν.

Από γλωσσική άποψη, στόχος σ' αυτήν την παρουσίαση είναι και η χρησιμοποίηση του λεξιλογίου που αναφέρεται στις διάφορες περιοχές της πόλης και το οποίο πρέπει ολη εκπαιδευτικός να έχει από την αρχή υπόψη του και να το χρησιμοποιεί είτε στον διάλογο είτε στην περιγραφή. Τα παιδιά μπορούν επίσης να σχηματίσουν φράσεις ή ονοματικά σύνολα, κατονομάζοντας τα μέρη της πόλης που έχουν ήδη επισκεφθεί.

Μετά την επεξεργασία της ενότητας ολη εκπαιδευτικός μπορεί να οργανώσει μια επίσκεψη στην πόλη ή στην περιοχή του σχολείου, όπου τα παιδιά θα σημειώνουν ή θα ζωγραφίσουν σε μπλοκ τις εντυπώσεις τους, για να τις εκθέσουν αργότερα στην τάξη ή στο σχολείο.

τών αυτού του επιπέδου. Αυτό που, ανακεφαλαιώνοντας, επιδιώκεται είναι: αφού μιλήσουν τα παιδιά για την ελληνική γειτονιά ή κοινότητα στο μέρος που ζουν, να διαπιστώσουν ότι υπάρχουν κι άλλοι άνθρωποι, που όπως αυτοί επιθυμούν να διατηρήσουν τη γλώσσα τους και την ταυτότητά τους.

Ένας ακόμη στόχος αυτής της προσέγγισης, ο οποίος μπορεί να επιτευχθεί βασιζόμενος σε στοιχεία του άμεσου περιβάλλοντος, είναι ότι «ίχνη» αυτής της κοινής συμβίωσης των λαών μπορούν να παρατηρήσουν μέσα στην καθημερινότητά τους (γλωσσική ή μη).

Οι δραστηριότητες στο τέλος της ενότητας καλούν τα παιδιά να διατυπώσουν τις επιθυμίες τους σχετικά με μια πόλη: από το πιο συγκεκριμένο (τι θέλω να έχει μια πόλη), όπου ως απάντηση προκύπτουν ονοματικά σύνολα, περνάμε στο πιο αφηρημένο (πώς θέλω να είναι μια πόλη) όπου κατευθυνόμαστε προς επίθετα ή προθετικά σύνολα. Η τελική φράση: «μια πόλη με μια θέση για μένα» ανακεφαλαιώνει τις προηγούμενες απαντήσεις.

Η άσκηση που ακολουθεί, με την αντίστροφη εξότηση (τι δε μου αρέσει), προσφέρεται για ελεύθερη συμπλήρωση όπως και η επόμενη. Εδώ δε μας ενδιαφέρει τόσο η σύνθεση λόγου σε παράγραφο, όσο η καταγραφή τριών ή τεσσάρων ιδεών σε μικρές, απλές φράσεις.

Ενότητα 6η: Πες μου τι τρως...

Κοινωνικοπολιτισμικός στόχος

Να αναπτυχθεί μέσα στην τάξη η σημασία της υγιεινής διατροφής, και συγκεκριμένα του πρωινού, και να τονιστούν οι επιπτώσεις του για τα παιδιά αυτής της ηλικίας.

Μεθοδολογία

Η ενότητα αρχίζει με μια πιθανή σκηνή σε μια σχολική τάξη. Ο/Η εκπαιδευτικός μπορεί να μοιράσει τους φύλους και να διαβαστεί το κείμενο ή να αναθέσει ως εργασία για το επόμενο μάθημα να παρουσιάσουν τον διάλογο δύο ομάδες και η τάξη να επιλέξει την καλύτερη. Στη συνέχεια, οι μαθητές καλούνται να ομαδοποιήσουν το προσφερόμενο υλικό. Ο/Η εκπαιδευτικός μπορεί, αν κρίνει ότι είναι χρήσιμο, να ζητήσει από τα παιδιά να κάνουν μικρές προτάσεις με τις λέξεις της άσκησης ή και να επαναλάβουν τη χρήση του άρθρου (αόριστου ή οριστικού). Αυτό θα μπορούσε να ενταχθεί σ' ένα παιχνίδι φύλων, στο οποίο τα παιδιά θα έκαναν διαλόγους του τύπου:

- Μου δίνεις το βάζο με τη μαρμελάδα;
- Να 'το, εδώ είναι. Θέλεις κι ένα ψωμάκι;

Προϋπόθεση για το παιχνίδι είναι να φανταστούν τα παιδιά με τη βοήθεια των εικόνων του βιβλίου τους ότι βρίσκονται μπροστά σ' ένα τραπέζι πρωινού. Προσφέρεται επίσης για εφαρμογή στο επόμενο μάθημα η ιδέα της Άρτεμης για «πρωινό στην τάξη». Σ' αυτή την περίπτωση, κάθε παιδί θα μπορούσε να αναλάβει να φέρει κάτι, ώστε να γίνει ένα μεγάλο τραπέζι πρωινού. Οι επόμενες δραστηριότητες παραπέμπουν σε θέματα Αγωγής Υγείας και προσφέρονται για συζήτηση και ανάπτυξη με τη βοήθεια του/της εκπαιδευτικού. Τα παιδιά εδώ μπορούν να εκθέσουν όσα ξέρουν για τη φροντίδα των δοντιών, να ανατρέξουν σε προηγούμενες ενότητες με σχετικά θέματα από το υλικό κορδού (Μιλώ και γράφω Ελληνικά στις γειτονιές του κόσμου, Ενότητα 10 και στο βιβλίο της δευτέρας τάξης Διαβάζω και γράφω, Ενότητα 15, Το δόντι της Ισμήνης). Σημαντικός είναι εδώ ο φύλος του/της εκπαιδευτικού, ο οποίος πρέπει να τονίσει και να πείσει τα παιδιά για τη σημασία του πρωινού στην υγεία και την επίδοσή τους στο σχολείο. Η μικρή έρευνα στο τέλος της ενότητας τους δίνει την ευκαιρία να ανακαλύψουν τι ισχύει στο περιβάλλον τους σχετικά με το θέμα και να ανακοινώσουν την εμπειρία τους στην τάξη.

ήματος, αλλά και να τα παρακινήσει να συγκεντρώσουν χριστουγεννιάτικα τραγούδια κι από άλλες χώρες. Το υλικό αυτό μπορεί να συγκεντρωθεί σε ένα μικρό τεύχος ή σε μία κασέτα για τη βιβλιοθήκη της τάξης. Η τελευταία δραστηριότητα είναι μια άσκηση ελεύθερης συμπλήρωσης που επιστρατεύει τη φαντασία και έρχεται να πραγματοποιήσει τις ευχές του καθενός.

Ενότητα 8η: Η 25η Μαρτίου**Κοινωνικοπολιτισμικοί στόχοι**

1. Να αποδοθεί η ιδιαίτερη ατμόσφαιρα του εορτασμού της 25ης Μαρτίου στη Νέα Υόρκη (σχολική γιορτή, παρέλαση στην 5η Λεωφόρο).
2. Να τονιστεί η συμμετοχή των μαθητών στη γιορτή αυτή.

Μεθοδολογία

Η ενότητα στοχεύει περισσότερο στις εκδηλώσεις που γίνονται για την 25η Μαρτίου στη Νέα Υόρκη και λιγότερο στο περιεχόμενο της γιορτής, το οποίο παρουσιάζεται επίσης στην αντίστοιχη ενότητα του βιβλίου: «Μιλώ και γράφω Ελληνικά στις γειτονιές του κόσμου», ενότητα 17, «Καλύτερα μιας ώρας ελεύθερη ζωή...». ΟΗ εκπαιδευτικός μπορεί να αναλύσει λίγο περισσότερο την παρατήρηση του Θανάση, διευκρινίζοντας ότι, όπως η 4η Ιουλίου είναι αφιερωμένη στον αγώνα των κατοίκων των Η.Π.Α. για την ελευθερία της χώρας τους, έτσι και οι Έλληνες την 25η Μαρτίου γιορτάζουν τον δικό τους αγώνα για την ελευθερία της Ελλάδος. Ακόμη θα μπορούσε να αναφερθεί, χωρίς ιδιαίτερες λεπτομέρειες, ότι η ελληνική επανάσταση αντιμετωπίστηκε με συμπάθεια και στις Η.Π.Α.

Επίσης επιδιώκεται να προκύψει, ύστερα από ελεύθερη συζήτηση στην τάξη, ότι εκείνη την ημέρα όλα τα Ελληνικά Σχολεία, οι διάφοροι σύλλογοι, οι ενορίες συνεργάζονται για τη γιορτή. Οι μαθητές μπορούν να φέρουν φωτογραφίες από την παρέλαση στην 5η Λεωφόρο σε προηγούμενα χρόνια και να συζητήσουν γι' αυτές. ΟΗ εκπαιδευτικός θα μπορούσε επίσης ανακεφαλαίωνοντας και εφόσον θεωρεί ότι ανταποκρίνεται στις δυνατότητες της τάξης του να ρωτήσει τα παιδιά τι θα έλεγαν ή τι θα έγραφαν σε ένα παιδί της ηλικίας τους που δεν ζει στη Νέα Υόρκη για τη μέρα αυτή.

Το τραγούδι στο τέλος της ενότητας, σε ποίηση και μουσική Νίκου Γκάτσου και Μάνου Χατζηδάκι, επιδιώκει να αποδώσει με μουσικό τρόπο κάτι από την ατμόσφαιρα της επανάστασης του 1821. Αν ολη εκπαιδευτικός κρίνει ότι υπάρχει ανάγκη γλωσσικής εξομάλυνσης, μπορεί να κάνει χρήση του λεξιλογίου στο κάτω μέρος της σελίδας. Οπωσδήποτε όμως το ποίημα του Νίκου Γκάτσου προτείνεται να κατανοηθεί ως μία προσπάθεια να συνδυαστούν, μέσα στον χώρο του ποιήματος, βασικά χαρακτηριστικά του ελληνικού τοπίου (βουνά, πέτρα) με στοιχεία της ελληνικής παράδοσης (Διγενής, Νικηταράς) και με τον αγώνα των ανθρώπων για την ελευθερία. Το ποίημα θα μπορούσε επίσης να αξιοποιηθεί και στη σχολική γιορτή από την χορευτική ομάδα και τη χορωδία του σχολείου.

Ως επιπλέον δραστηριότητα προτείνεται να δοθεί στα παιδιά το παρακάτω κείμενο για ανάγνωση ή δραματοποίηση.

Ο Λευτέρης, ένα παιδί από την Ύδρα, πολεμάει στην επανάσταση του 1821 μαζί με τον ναύαρχο Ανδρέα Μιαούλη. Κάποτε, καθώς κουβεντιάζουν πάνω στο καράβι τους για τον αγώνα και τις δυσκολίες του, ο Μιαούλης του λέει:

- Κάποτε, παιδί μου, δε θα 'χουμε λόγο πια να μισούμε. Η πατρίδα μας θα' ναι λεύτερη και ο Τούρκος φευγάτος. Τότε θα πολεμάτε ένα εχθρό που δε χρειάζεται μίσος για να πολεμηθεί: την αμιορφωσιά...Για σήκω κι έλα δω Λευτέρη.

Ο Λευτέρης στηκώθηκε υπάκουα και ακολούθησε το ναύαρχο, πήγε προς το τραπέζι όπου ήταν απλωμένο ένα χαρτί.

- Αυτό εδώ, του είπε, είναι χάρτης.

- Κι αυτά τα σημάδια;

- Είναι σταγόνες από κεριά και δείχνουν την πορεία του καραβιού, γιατί εγώ είμαι κούτσουρο Λευτέρη, δεν ξέρω γράμματα να σημαδέψω...

Γέμισε παράπονο η μορφή του. Σηκώθηκε ο Μιαούλης και κοίταξε έξω το γαλάζιο νερό.

- Η θάλασσα είναι το ψωμί της Ελλάδας, είπε. Κάποια μέρα, τότε στον αποκλεισμό, άκουσα κάτι Εγγλέζους ναύτες να τραγουδάνε ένα τραγούδι. Μου άρεσε ο σκοπός και ζήτησα να μάθω τα λόγια. Μου τα 'πε ένας δραγούμανος: «Όποιος δουλεύει τους κάμπους της θάλασσας θερίζει πάντα χωρίς να σπείρει ποτές». Να τα χωράφια που λείπουν από την πατρίδα μας. Μα δεν πρέπει οι καπεταναίοι να στάζουν κερί στον χάρτη τους ...

Ο Λευτέρης άκουγε με προσοχή, δεν έχασε λέξη από τα λόγια του ναυάρχου. Καθώς τον είδε ξεχασμένο στα όνειρά του βγήκε σιγά-σιγά έξω.

Διασκευή

Γαλάτειας Γρηγοριάδου-Σουρέλη: Ο μικρός μπουρλοτιέρης
Αθήνα, εκδ. Παπάκη, 1994

**K
A
N
A
Δ
A
Σ**

Ενότητα 1η: Η μέρα των Ευχαριστιών

Κοινωνικοπολιτισμικοί στόχοι

1. Να πληροφορηθούν τα παιδιά το ιστορικό της γιορτής των Ευχαριστιών.
2. Να μάθουν ότι παρόμοιες γιορτές υπήρχαν σε πολλές άλλες χώρες και σε παλιότερες εποχές, στις λεγόμενες γεωργικές κοινωνίες.
3. Να εντάξουν σε κατηγορίες διάφορα γεωργικά προϊόντα, πολλά από τα οποία τους είναι ήδη γνωστά από την καθημερινή τους εμπειρία.
4. Να αντιληφθούν ότι τα παραπάνω είναι το αποτέλεσμα της συστηματικής καλλιέργειας της γης από τον άνθρωπο.
5. Να γίνει κατανοητό από το υλικό της ενότητας αλλά και από πληροφορίες που θα συγκεντρώσουν τα ίδια τα παιδιά ότι αυτή η καλλιέργεια είναι σημαντική υπόθεση για τους ανθρώπους σε κάθε εποχή και σε κάθε περιοχή της γης.

Μεθοδολογία

Ο/Η εκπαιδευτικός μπορεί να αρχίσει την επεξεργασία της ενότητας από την πρώτη ή την τελευταία σελίδα, στοχεύοντας όμως αντίστοιχα στην κατανόηση του ιστορικού της γιορτής και στη συγκριτική ανάγνωση των πληροφοριών του τέλους. Η τελευταία σελίδα εξυπηρετεί έναν διαπολιτισμικό στόχο: παρατηρώντας την ύπαρξη παρόμοιων εορτών σε άλλες χώρες και εποχές επιμένουμε περισσότερο στην επισήμανση της ομοιότητας (η αγωνία για το αποτέλεσμα – το «ευχαριστώ» στους θεούς και η γιορτή στο τέλος της προσπάθειας) και λιγότερο στις διαφορές.

Επίσης σημαντικό είναι να προχωρήσουν τα παιδιά στη σύνδεση: η καλλιέργεια της γης, η σοδειά, τα γεωργικά προϊόντα (φρούτα, όσπρια, δημητριακά, λαχανικά, ξηροί καρποί), ώστε να ακολουθήσει η επεξεργασία των δύο επόμενων σελίδων. Αν διαπιστωθεί δυσκολία στη χρήση του άρθρου (άσκ.1) μπορούν να γίνουν περαιτέρω ασκήσεις με οιμαδοποιήσεις των προσφερόμενων λέξεων κατά γραμματικό γένος, με σχηματισμό του ενικού από τον πληθυντικό ή αντίστροφα. Ο/Η εκπαιδευτικός μπορεί επίσης να μεγεθύνει τις εικόνες των πέντε κατηγοριών (φρούτα, όσπρια, δημητριακά, λαχανικά, ξηροί καρποί) και να γίνουν διάφορα παιχνίδια μέσα στην τάξη (π.χ. τόμπολα) ή να παρακινηθούν τα παιδιά, αφού χωριστούν σε πέντε ομάδες, να φέρουν υλικό στην τάξη και να μιλήσουν γι' αυτό.

Ενότητα 1.1: Κάτι από την Ελλάδα...

Κοινωνικοπολιτισμικοί στόχοι

1. Να παρουσιαστεί το τυπικό της γιορτής των Ευχαριστιών: τι τρώμε και με ποιους, πώς στολίζουμε το τραπέζι και τι κάνουμε εκείνη τη μέρα για τους ανθρώπους που έχουν ανάγκη τη βοήθειά μας.
2. Να αναζητηθούν και να επισημανθούν στοιχεία εκείνης της ημέρας που συνδέονται με την ελληνική παράδοση, όπως π.χ. το κέρας της Αμάλθειας.
3. Να μάθουν τα παιδιά την ιστορία της Αμάλθειας και να μπορούν να την αναδιηγηθούν.

Μεθοδολογία

Η ενότητα αναφέρεται στην οργάνωση της γιορτής των Ευχαριστιών με κέντρο την οικογένεια. Χρήσιμο θα ήταν στην αρχή να καταθέσουν τα παιδιά τις δικές τους εμπειρίες: τι κάνουμε εκείνη τη μέρα, τι τρώμε, πώς είναι το τραπέζι. Οι βασικές λέξεις ή φράσεις γράφονται στον πίνακα για να αναφερθούμε αργότερα σε αυτές. Στη συνέχεια μπορεί να γίνει ανάγνωση του διαλόγου, ο οποίος προσφέρεται και για δραματοποίηση. Χρήσιμο θα ήταν να υπάρχει στην τάξη ένα βιβλίο Μυθολογίας για να το δουν από κοντά τα παιδιά. Ακόμα, για δραματοποίηση προσφέρεται και η άσκηση με την τηλεφωνική συνδιάλεξη, η οποία μπορεί να «σκηνοθετηθεί» πρώτα μέσα στην τάξη με τη βοήθεια του/ της εκπαιδευτικού.

Επίσης, με αφορμή τη συζήτηση για το τραπέζι των Ευχαριστιών τα παιδιά καλούνται να θυμηθούν άλλα γιορταστικά τραπέζια στη διάρκεια του χρόνου και να κάνουν τις συγκρίσεις.

Ενότητα 2η: Η γιορτή του Halloween

Κοινωνικοπολιτισμικός στόχος

Να παρουσιαστούν μέσα στην τάξη οι διάφορες φάσεις προετοιμασίας εορτασμού του Halloween και ο ρόλος που έχουν σ' αυτές τα μέλη μιας οικογένειας.

Μεθοδολογία

Ο/Η εκπαιδευτικός μπορεί να προετοιμάσει τρεις μαθητές για μια δραματική ανάγνωση του αρχικού διαλόγου στην τάξη, έτσι ώστε να μπει κατευθείαν στην ατμόσφαιρα της γιορτής. Ο διάλογος αυτός μπορεί να αποτελέσει και την αφορμή για να εκφράσουν τα παιδιά τις δικές τους απόψεις και να σχολιάσουν τη συμπεριφορά των ηρώων.

Οι ασκήσεις που ακολουθούν στοχεύουν στην επανάληψη των ονοματικών συνόλων (άρθρο, επίθετο, ουσιαστικό) που είναι απαραίτητη προκειμένου να περιγράψει κανείς τις στολές της ημέρας. Οι μαθητές καλούνται να εμπλουτίσουν τόσο αυτά, όσο και τις συμβουλές και οδηγίες της ενότητας με δικές τους ιδέες και προτάσεις. Τόσο η έκφραση της προτίμησης των μαθητών όσο και η ενεργοποίηση της φαντασίας τους αποτελούν βασικές αρχές πάνω στις οποίες πρέπει να στηριχτεί η επεξεργασία της ενότητας.

Η άσκηση με τη συμπλήρωση φράσεων πάνω στο παζλ έχει στόχο να δομηθούν από τα παιδιά προτάσεις, βάζοντας στη σωστή σειρά ονοματικές και ογκατικές φράσεις, όπως επίσης και προσδιορισμούς του τόπου και του χρόνου, έτσι ώστε να προκύπτει ένα ολοκληρωμένο νόημα που να είναι ταυτόχρονα και μια σύντομη περιγραφή της γιορτής.

Ενότητα 3η: Μια βόλτα στην πόλη...

Κοινωνικοπολιτισμικοί στόχοι

1. Να γνωρίσουν οι μαθητές καλύτερα τις μεγάλες πόλεις του Καναδά.
2. Να συνειδητοποιήσουν ότι σε κάθε μεγάλη πόλη υπάρχουν κάποια ή περιοχές που όχι μόνο προσφέρονται για επίσκεψη, αλλά εκφράζουν και την ιδιαιτεροτήτα της.
3. Να εκφράσουν την άποψή τους σχετικά με μια σύγχρονη πόλη, εντοπίζοντας σε αυτή τα στοιχεία που θεωρούν θετικά.
4. Να επισημανθεί ο πολυπολιτισμικός χαρακτήρας των σύγχρονων πόλεων, καθώς συγκεντρώνουν εθνότητες από πολλά μέρη της γης.
5. Να γίνει μια σύντομη αναφορά στην ύπαρξη και στις δραστηριότητες των Ελλήνων που ζουν στις πόλεις αυτές και στις Κοινότητές τους.

Μεθοδολογία

Η ενότητα επιδιώκει να γνωρίσουν τα παιδιά τις μεγάλες πόλεις του Καναδά με τα σημαντικότερα αξιοθέατά τους και την ευρύτερη περιοχή. Σε δεύτερη φάση επιδιώκεται επίσης να κατακτήσουν τα παιδιά ένα λεξιλόγιο που μπορεί να αποθεί χρήσιμο για «μια βόλτα» στην οποιαδήποτε μεγάλη πόλη. Ο/Η εκπαιδευτικός είναι χρήσιμο να έχει υπόψη του αυτή τη σταδιακή μετάβαση από το συγκεκριμένο στο γενικότερο, ώστε να κατευθύνει σταδιακά τα παιδιά στους δύο παραπάνω στόχους.

Μπορεί επίσης να αξιοποιηθεί γι' αυτόν τον σκοπό το φωτογραφικό υλικό της ενότητας με ερωτήσεις και παρατηρήσεις των παιδιών. Επειδή η ενότητα έχει αρκετή έκταση, μπορεί να επιλεγεί μία από τις τις πόλεις ως βασική για τη διδασκαλία. Οπωσδήποτε όμως για την επίτευξη των στόχων είναι απαραίτητη η διδασκαλία των τοιών τελευταίων σελίδων. Επισημαίνεται επίσης ότι και στις τις πόλεις παρουσιάζονται στοιχεία από τα παρακάτω θέματα:

1. Η πόλη και η ευρύτερη περιοχή της.
2. Το όνομα και στοιχεία από την ιστορία της.
3. Οι άνθρωποι που ζουν εκεί, οι γειτονιές τους, τα αξιοθέατα.
4. Οι Έλληνες της πόλης: στοιχεία για τη ζωή, την κοινότητά τους ή και την Ιστορία τους.

Οι ασκήσεις της ενότητας στοχεύουν στη σταδιακή προετοιμασία των μαθητών, ώστε να μπορέσουν, με σύντομες και απλές φράσεις, να μιλήσουν με λίγα λόγια για μια πόλη, προφορικά και γραπτά. Η δομή των φράσεων που επιδιώκεται είναι η στοιχειώδης, Υ – Ρ συνδ. – Κ.

Επίσης, στα πλαίσια της γλωσσικής λειτουργίας της περιγραφής, θα χρειαστεί να χρησιμοποιηθούν ξανά ονοματικά σύνολα όπως: μεγάλη, καταπράσινη, όμορφη...πόλη, σε διάφορες ίσως πτώσεις. Αυτό μπορεί να αποτελέσει μια ευκαιρία να ασκηθούν ξανά στη συμφωνία ουσιαστικού – επιθέτου.

Από άποψη της διαπολιτισμικής αγωγής μπορεί επίσης να τονιστεί ότι σε μια μεγάλη πόλη μπορούν να ξήσουν ειρηνικά άνθρωποι πολλών εθνοτήτων και ότι η πόλη μπορεί να τους προσφέρει τον αναγκαίο χώρο για να διατηρήσουν την ιδιαιτεροτήτα τους.

Ενότητα 4η: Είμαστε φίλοι λοιπόν!

Κοινωνικοπολιτισμικοί στόχοι

1. Να αναδειχθεί η ιδιαίτερη ατμόσφαιρα μιας πολυπολιτισμικής συντροφιάς, όπου το κάθε παιδί αναγνωρίζει και αποδέχεται τη διαφορετικότητα του άλλου και όπου όλοι μαζί μπορούν να συνεργαστούν σε ένα κοινό στόχο.
2. Να δημιουργηθεί μέσα στην τάξη μια φιλική ατμόσφαιρα, στην οποία οι μαθητές θα συμμετάσχουν σε έναν πρώτο σχολιασμό στάσεων, συμπεριφορών ή προϋποθέσεων που μπορούν να χαρακτηριστούν ως φιλικές.

Μεθοδολογία

Η επεξεργασία της ενότητας μπορεί ν' αρχίσει από την πρώτη σελίδα. Στόχος της δεν είναι ένας ορισμός της φιλίας, αλλά να προσπαθήσουν τα παιδιά ν' αποδώσουν με δικά τους λόγια κάτι από την ευχάριστη ατμόσφαιρα που δημιουργείται όταν είναι κανείς με τους φίλους του. Ο διάλογος που ακολουθεί αποτελεί το βασικό κείμενο της ενότητας, το οποίο προσφέρεται για δραματοποίηση με ή χωρίς προετοιμασία από τους μαθητές. Σημαντικό είναι να τονιστεί, κατά τη διάρκεια της επεξεργασίας, ότι σ' αυτή την παρέα αναγνωρίζεται η ιδιαιτερότητα του καθενός, γίνεται σεβαστή και προ-άγεται η συνεργασία μέσα από το παιχνίδι. Αν τα παιδιά καταλήξουν σ' αυτό το συμπέρασμα, μπορούν τότε αβίαστα να περάσουν στην επόμενη σελίδα, όπου έχουν τη δυνατότητα να εκφραστούν πάνω στο θέμα της επιλογής φίλων από το προσφερόμενο υλικό. Οι αντίστοιχες λέξεις ή φράσεις μπορούν να συμπληρωθούν και με άλλες. Ο φίλος από ένα συγκεκριμένο χώρο ή ο φίλος από μακριά είναι επίσης ένα θέμα για επεξεργασία, το οποίο επίσης αναπτύσσεται και στην ενότητα 11 του Υλικού Κορμού. Ο/Η εκπαιδευτικός μπορεί να συνδυάσει και να επιλέξει δραστηριότητες, ανάλογα με τις δυνατότητες των παιδιών. Η παρουσίαση της επικοινωνιακής περίστασης με τη διατύπωση της πρόσκλησης «Έλα και εσύ...» στοχεύει στην εξάσκηση στον προφορικό λόγο και συγκεκριμένα στη γλωσσική λειτουργία «διατύπωση μιας πρόσκλησης» και αποδοχή ή άρνησή της, σε συνδυασμό με περιστατικά από την καθημερινή ζωή των παιδιών. Η τελευταία άσκηση έχει στόχο να ενισχύσει τους φιλικούς δεσμούς ανάμεσα στα παιδιά της ίδιας τάξης και το ενδιαφέρον του ενός για τον άλλο μέσα από τη σκηνοθεσία του παιχνιδιού. Τα παιδιά ενθαρρύνονται να εκφραστούν, ανεξάρτητα από τα ενδεχόμενα γλωσσικά σφάλματα.

Ενότητα 5η: Χριστούγεννα στον Καναδά

Κοινωνικοπολιτισμικοί στόχοι

1. Να αποδοθεί, σε γενικές γραμμές, η χριστουγεννιάτικη ατμόσφαιρα μιας καναδικής πόλης.
2. Να είναι σε θέση οι μαθητές να μιλούν με λίγα λόγια για τα Χριστούγεννα (συναισθήματα, ασχολίες).

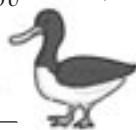
Μεθοδολογία

Αφόρμηση αλλά και προϊδεασμό για τα βασικά κείμενα της ενότητας αποτελεί ο μικρός διάλογος στην αρχή. Ακολουθούν οι εργασίες του Νίκου και του Θανάση, που προσπαθούν να αποδώσουν την ιδιαίτερη χριστουγεννιάτικη ατμόσφαιρα σε μια καναδική μεγαλούπολη (παρελάσεις, Ρούντολφ, χιόνι, φωταγωγημένος Νιαγάρας). Αυτή την ατμόσφαιρα καλούνται να παρουσιάσουν τα παιδιά στην άσκηση 2 στον ανυπόψιαστο επισκέπτη της πόλης τους. Η άσκηση 3 στοχεύει στην ανάκληση οποιωνδήποτε λέξεων, φράσεων, καταστάσεων ή γεγονότων που σχετίζονται με τη λέξη «Χριστούγεννα». Επιδιώκουμε εδώ να αφήσουμε τα παιδιά να εκφραστούν ελεύθερα πάνω στο θέμα. Το ίδιο επίσης συμβαίνει και με την επόμενη άσκηση: Τα Χριστούγεννα, που είναι μια σημαντική γιορτή στο χριστιανικό εορτολόγιο, για παιδιά και για μεγάλους, μπορούν να μας κάνουν να μιλήσουμε για μας ή να ταξιδέψουμε με τη φαντασία μας στο χώρο ή στο χρόνο. Ο/Η εκπαιδευτικός μπορεί εδώ να εκμεταλλευτεί αυτό το ενδιαφέρον των παιδιών για να καλλιεργήσει περισσότερο τα Ελληνικά τους και να οξύνει την κριτική τους ικανότητα. Γι' αυτόν τον λόγο και η ενότητα τελειώνει με μια πρόταση – έρευνας στην αντίστοιχη ενότητα της Αγγλίας για τα Χριστούγεννα.

Ενότητα 6η: 25η Μαρτίου στον Καναδά

Κοινωνικοπολιτισμικοί στόχοι

1. Να αποδοθεί η ιδιαίτερη ατμόσφαιρα του εορτασμού της 25ης Μαρτίου στον Καναδά και η συμμετοχή των παιδιών σε αυτή.
2. Να αναδειχθεί η συμμετοχή των παιδιών σε αυτή, εντός και εκτός του σχολείου.

Μεθοδολογία

Οι δύο χάρτες στις δύο πρώτες σελίδες της ενότητας στόχο έχουν όχι μόνο να δείξουν την ενίσχυση της Επανάστασης από τους Έλληνες του εξωτερικού, αλλά και να αποδείξουν στους μαθητές ότι αυτός ο ισχυρός σύνδεσμος Ελλάδας – Ομογένειας υπήρχε από παλιά. Βέβαια, η ηλικία των παιδιών δεν επιτρέπει την επέκταση σε ιστορικά γεγονότα ή λεπτομέρειες. Στη συνέχεια, ο διάλογος που ακολουθεί μας τοποθετεί στο παρόν, με τις πληροφορίες για την 25η Μαρτίου σε διάφορες πόλεις του Καναδά, και μας παρουσιάζει τα παιδιά του Καναδά να ετοιμάζονται για τη γιορτή και να ενδιαφέρονται για την ελληνική ιστορία και παράδοση (οι αρχαίοι Μακεδόνες, η Κύπρος, η σημαία της, η σημερινή της κατάσταση, η 25η Μαρτίου και ως θρησκευτική γιορτή). Ο/Η εκπαιδευτικός μπορεί να αρχίσει τη διδασκαλία από τον διάλογο, μοιράζοντας τους ρόλους σε μαθητές, ή από τους χάρτες, εκτιμώντας ανάλογα τα ενδιαφέροντα και τις δυνατότητες των παιδιών.

Από γλωσσική άποψη θεωρήθηκε χρήσιμο να γίνει επανάληψη των ουσιαστικών και των επιθέτων που παράγονται από τα ουσιαστικά τα οποία δηλώνουν τα διάφορα γεωγραφικά διαμερίσματα της Ελλάδας. Οι ονομασίες των στολών, τα διάφορα μέρη τους, οι εκδηλώσεις που οργανώνουν τα σχολεία και η Ομογένεια, παρουσιάζονται και επεξεργάζονται στις επόμενες σελίδες, έτσι ώστε τα παιδιά να καταχτήσουν ή να επαναλάβουν τις δομές έκφρασης που είναι απαραίτητες για τον εορτασμό της 25ης Μαρτίου στον Καναδά. Σταθερή ενότητα αναφοράς για το ίδιο θέμα παραμένει η αντίστοιχη ενότητα του Κορμού (Ενότητα 17, Καλύτερα μιας ώρας ελεύθερης ζωής).

Ενότητα 7η: Πάσχα στο Μόντρεαλ

Κοινωνικοπολιτισμικοί στόχοι

1. Να παρουσιαστεί σε γενικές γραμμές, ο εορτασμός του Πάσχα στο Μόντρεαλ (πρόγραμμα εκκλησίας, συμμετοχή του σχολείου, ιδιαίτερες κλιματολογικές συνθήκες).
2. Να συγκεντρωθούν πληροφορίες σχετικά με πασχαλινά έθιμα από την Ελλάδα και από άλλες χώρες.

Μεθοδολογία

Τα κείμενα της ενότητας, καθώς εναλλάσσονται από τον διάλογο στην αφήγηση, προσφέρονται όχι μόνο για ανάγνωση με δραματοποίηση, αλλά και για να επιχειρηθεί στο τέλος της επεξεργασίας, ως επιπλέον δραστηριότητα, να μετατραπούν τα διαλογικά μέρη σε αφηγηματικά.

Στο ημερολόγιο της Μεγάλης Εβδομάδας ζητείται από τους μαθητές να συγκεντρώσουν τις βασικές δραστηριότητες κάθε μέρας σε σχέση με τους ίδιους, την οικογένειά τους και τις επίσημες θρησκευτικές εκδηλώσεις. Η συμπλήρωσή του προτείνεται να γίνει στο σχολείο με τη βοήθεια του /της εκπαιδευτικού. Θα μπορούσε μάλιστα η άσκηση να αναπτυχθεί σε φύλλα χαρτιού, ένα για κάθε μέρα, όπου τα παιδιά θα σημείωναν τις σχετικές φράσεις.

Οι δύο επόμενες ασκήσεις αναφέρονται επίσης σε εορταστικές δραστηριότητες στα πλαίσια των ημερών με πολύ απλή δομή λόγου (Υποκείμενο – Ρηματικό σύνολο).

Στη συνέχεια, καταβάλλεται προσπάθεια οι γνωστές ήδη στα παιδιά δραστηριότητες να εμπλουτιστούν με άλλες από την Ελλάδα ή άλλες χώρες. Η επαύξηση γίνεται σταδιακά: πασχαλιάτικες συνήθειες – έθιμα στην οικογένεια, στη γειτονιά, στην Κοινότητα, στην Ελλάδα, σε άλλες χώρες.

Η ενότητα τελειώνει παραπέμποντας και τοποθετώντας το Πάσχα σε άλλη ήπειρο και σε άλλες κλιματολογικές συνθήκες, στην Αυστραλία. Οι μαθητές καλούνται να τοποθετήσουν το Πάσχα στο νότιο ημισφαίριο στην αντίστοιχη εποχή.

Τα παιδιά ζωγραφίζουν*

Στίχοι: Μ. Μπουρμπούλη

Γ. Χατζηνάσιου

The musical score consists of five staves of music in G major, common time. The lyrics are written below the notes. The first staff starts with 'τραλα λα'. The second staff continues with 'τα παι - διά ζω-γρα-φí-ζουν στον τοí - xo δυο καρ-'. The third staff continues with 'διές κι éναν ή - λιο στη μέ - ση παίρνω φως απ' τον ή - λιο και'. The fourth staff continues with 'φτιάχνω την α - γá-πη και μου λες πως σ'α - ρé - σει - παίρνω ρé-σει'. The fifth staff ends with a double bar line.

2. Τα παιδιά τραγουδούν μες τους δρόμους
κι η φωνή τους τον κόσμο αλλάζει
τα σκοτάδια σκορπίανε κι η μέρα λουλουδίζει
σαν ανθός στο περβάζι.

3. Ένα σύννεφο είν' η καρδιά μου
κι η ζωή μου γιορτή σε πλατεία
σ' αγαπώ κι ο απέραντος κόσμος
πόσσο μοιάζει με μικρή πολιτεία.**

* βλ. Η.Π.Α., Ενότητα 5.1, Οι Έλληνες της Ν. Υόρκης.

** Από το βιβλίο του Α. Χαραλάμπους, Μουσική Παιδεία, τ.Α', Αθήνα, 1982.

Τσάμικος*

Στίχοι: Ν. Γκάτσου

Μ. Χατζηδάκι

1. Στα κα-κο-τρά-χα-λα τα - βου - vá με το σου - rá - βλι και
 2. Δι-κή τους εí-ναι μια φλού - δα - γης κι ε-σύ Χρι - στέ μου τους
 3. Α-πό την Ἡ-πει-ρο στο - Μω- ριά κι απ' το σκο- τά - δι στη

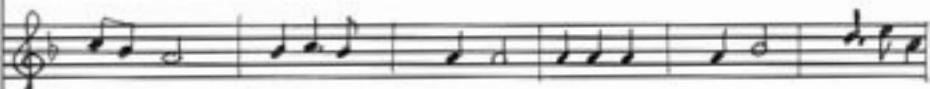
1. Στα κα-κο-τρά-χα-λα τα - βου - vá με το σου - rá - βλι και
 2. Δι-κή τους εí-ναι μια φλού - δα - γης κι ε-σύ Χρι - στέ μου τους
 3. Α-πό την Ἡ-πει-ρο στο - Μω- ριά κι απ' το σκο- τά - δι στη

το - zoup - vá. Πά-νω στην πέ-τρα την α - για - σμέ-νη χο- ρεύ- ουν
 ευ - λο - γείς για να γλι- τώ-σουν αυ-τή τη φλού-δα απ' το τσά-
 λευ- τε - ριά. Το πα- νη- γύ -ρι κρα-τά - ει χρό -νια στα μαρ- μα-

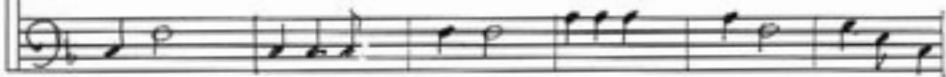
το - zoup - vá. Πά-νω στην πέ-τρα την α - για - σμέ-νη χο- ρεύ- ουν
 ευ - λο - γείς για να γλι- τώ-σουν αυ-τή τη φλού-δα απ' το τσά-
 λευ- τε - ριά. Το πα- νη- γύ -ρι κρα-τά - ει χρό -νια στα μαρ- μα-

τώ - ρα τρεις αντρειω- μέ -νοι. Ο Νι - κη- φό -ρος κι ο Δι-γε-
κά - λι και την αρ - κού -δα. Δες πώς χο- ρεύ -ει ο Νι-κη-τα-
ρέ - νια του Χά-ρου α- λώ -νια. Κρι- τής κι α- φέν -της είν' ο Θε-

τώ - ρα τρεις αντρειω- μέ -νοι. Ο Νι - κη- φό -ρος κι ο Δι-γε-
κά - λι και την αρ - κού -δα. Δες πώς χο- ρεύ -ει ο Νι-κη-τα-
ρέ - νια του Χά-ρου α- λώ -νια. Κρι- τής κι α- φέν -της είν' ο Θε-

νής
ράς
ός κι ο γιος της
κι αηδό- νι
και δρα- γου-

Άν - νας
γί-νε - ται
μά- νος

της Κομ-νη-
ο ταμ-που-
του ο λα-

νής.
ράς.
ός.

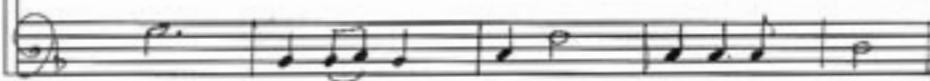

νής
ράς
ός κι ο γιος της
κι αηδό- νι
και δρα- γου-

Άν - νας
γί-νε - ται
μά- νος

της Κομ-νη-
ο ταμ-που-
του ο λα-

νής.
ράς.
ός.**

* βλ. Η.Π.Α., Ενότητα 8, 25η Μαρτίου.

** Το τραγούδι είναι γραμμένο για τρίφωνη χορωδία· διαφορετικά ισχύει η πάνω σειρά. (Από τον κύκλο τραγουδιών του Μ. Χατζηδάκι «Αθανασία»)